

GLASILO
DELOVNE
ORGANIZACIJE
LESNA
SLOVENJ GRADEC
GOZDARSTVO IN
LESNA INDUSTRIJA

LETO VIII — ŠTEVILKA 2
JULIJ 1975

GOZDNI OBRATI ZA KOOPERACIJO NA SLOVENJEGRAŠKEM GOZDNOGOSPODARSKEM OBMOČJU

Poglabljanje samoupravnih odnosov v našem družbenem življenju je prineslo tudi na področje gospodarjenja z gozdovi potrebo o spremembi načina dosedanjega dela tako na področju organiziranosti kot samouprave. Delavci gozdnih gospodarstev, ki gospodarijo z družbenimi gozdovi, so se organizirali v TOZD, kjer bodo samostojno odločali o delu in rezultatih svojega dela. Enako pravico in dolžnost imajo združeni kmetje lastniki gozdov v obratih za kooperacijo.

Koliko obratov za kooperacijo bo na gospodarskem območju, kako bodo organizirani in kakšna bo njihova vsebina dela, je v celoti odvisno od kmetov lastnikov

in njihovih odločitvah. Prav gotovo bo pri odločanju po posameznih gospodarskih območjih prisotna pomembnost gozdov za življenje kmeta in njegova odvisnost od dohodkov iz gozda. Slovenija je, čeravno mala, v tem pogledu izredno raznovrstna in so med posameznimi območji tolikšne razlike, da prav gotovo vsi obrati za kooperacijo ne bodo

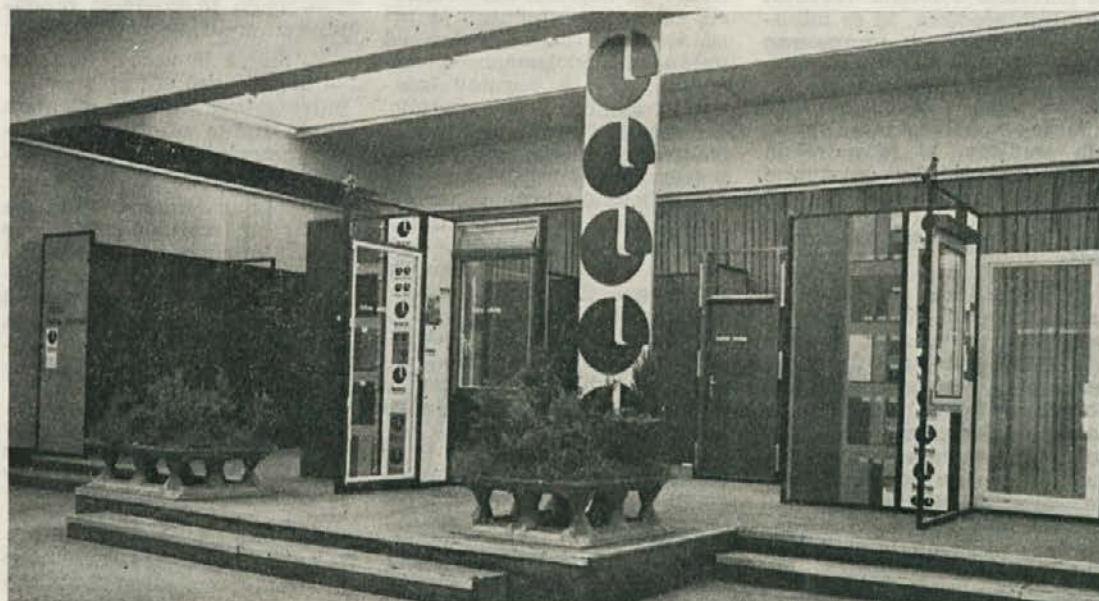
imeli enake organizacijske oblike. To pa seveda ne more vplivati na samoupravno odločanje in samoupravne pravice kmetov.

Tudi slovenjgraško gozdnogospodarsko območje ima svojstvene značilnosti. Te nas v času organiziranja obratov za kooperacijo postavljajo pred določene dodatne naloge, ki jih v pretekli obliki organiziranosti gozdarstva nismo mogli reševati.

Značilnost območja je izredna orografska razgibanost, z malo ravninskega sveta v Mislinjski in Dravski dolini in obsežnimi hribovitimi in gorskimi predeli. Naravni pogoji so oblikovali tudi gospodarstvo kraja. Nižinski svet je že v preteklosti, posebno pa še v zadnjem času, osvojila industrija in mestna naselja. Maloštevne vasi pa vedno hitreje izgubljajo prvotni značaj in jih nesmotrno urbanizacija hitro spreminja v stanovanjska naselja.

Pretežen del kmečkega prebivalstva živi na raztresenih gorskih kmetijah, ki so posebnost tega dela Slovenije. Njihova prvobitnost se je v glavnem ohra-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Razstavni prostor Lesne na razstavi industrijskih in obrtniških izdelkov v Slovenjem Gradcu maja 1975

(Nadaljevanje s 1. strani)

nila do danes, spremenila se je pa uporabnost zemljišč. Velike površine travnikov in pašnikov je zarastel gozd. Proces zaraščanja so pogojevala predvsem za kmetijsko proizvodnjo neprimerna zemljišča, pomanjkanje za delo sposobnih ljudi in ne nazadnje večanje tržne vrednosti lesa.

Tako smo v koroški regiji priče stalnega krčenja poljedelskih površin, katere v gorskem svetu zarašča gozd, v dolini se pa intenzivno zazidavajo.

Naravni pogoji so v regiji bolj naklonjeni gozdni kot kmetijski proizvodnji. To dokazuje tudi izredno visoka gozdnatost. Od 89.000 hektarjev vseh površin je porastlo z gozdovi 59.000 ha ali 66,2 %. Po lastništvu odpade na zasebni sektor 33.700 ha gozdov in 28.200 hektarjev obdelovalne zemlje.

Zasebni gozdovi so last 3.770 lastnikov, od katerih je 2.960 kmetov in 810 nekmetov. Število kmetov lastnikov gozdov je istočasno tudi število kmetij, saj na območju ni kmetije brez gozda.

Struktura kmetij močno vpliva na življenje kmečkega prebivalstva in ga postavlja v močno odvisnost od dohodkov iz gozda. Ta odvisnost se je vedno kazala v izredni skrbi do gospodarjenja z gozdovi in ni slučaj, da so kmečka gozdna območja dobro ohranjena, kar potrjujejo najvišje hektarske zaloge v primerjavi z ostalimi območji Slovenije.

Skupno gospodarjenje z gozdovi družbenega in zasebnega sektorja je v minulem obdobju rodilo določene uspehe. Poleg tekočega reševanja gospodarskih problemov, utrjevanja samoupravnih odnosov preko svetov lastnikov gozdov, izredno intenzivnega sodelovanja pri izgradnji gozdnih cest je bilo uspešno tudi sodelovanje s kmetijskimi zadrugami. Imamo skupno hranilno kreditno službo, skupno financiramo pospeševalno službo in skupno rešujemo probleme izobraževanja kmečke mladine in njihovega štipendiranja.

Z izidom zakona o gozdovih, ki prinaša zahtevo o obveznem formiranju obratov za kooperacijo, se v

organizacijskem in samoupravnem pogledu v primerjavi na dosedanje odnose mnogo spremenili. Obrati sami ali v sodelovanju s TOZD gozdarstva morajo biti usposobljeni za uspešno izvajanje vseh nalog, katere so do sedaj reševali skupno. Obveznosti iz zakona o gozdovih postavljajo vse izvajalce pred odgovorne naloge. Enotnost gozdnogospodarskega območja mora biti prisotna, prav tako pa smatramo načrtovanje in vzdrževanje gozdnih prometnic. Veliko je vezi, ki vežejo gozdarje družbenega sektorja in kmete lastnike gozdov in te z organizacijo obratov za kooperacijo ne smejo biti zrahljane, saj bomo le s skupnimi prizadevanji kos nalogam, ki nas še čakajo.

Kako se organizirati je prisotno v razpravah na vseh gozdnogospodarskih območjih. Sedanje oblike še

gotovo niso dokončne, saj vsega z enim zamahom prav gotovo ni mogoče rešiti.

Na slovenjegraškem gozdnogospodarskem območju smo ustanovili štiri obrate za kooperacijo, ki imajo vse pogoje za gospodarski obstoj in niso tako veliki, da bi se zaradi obsežnosti zmanjšali samoupravni interesi gozdnih posestnikov. Pri oblikovanju obratov smo upoštevali dosedanje povezanost s TOZD Gozdarstvo, teritorialno pokrivanje s kmetijskimi zadrugami, ki so istočasno organizirane v mejah občin. S tem želimo ustvariti pogoje za uspešno sodelovanje kmetov, organiziranih v obratih za kooperacijo, z ostalimi družbenimi in gospodarskimi dejavniki na njihovem področju.

Odločitev kakšen naj bo obrat za kooperacijo, mora-

jo sprejeti kmetje sami. Zagotoviti mu pa moramo tako obliko, da ga bodo kmetje sprejeli kot resnično svojo organizacijo.

Delitev kmetov na kmete-poljedelce in kmete-gozdne posestnike in njihovo organiziranje v specializiranih obratih za kooperacijo pri gozdnih gospodarstvih in kmetijskih zadrugah za slovenjegraško gozdnogospodarsko območje ni najboljše rešitev. V zasebnem sektorju ne moremo govoriti ločeno o gozdarstvu in ločeno o kmetijstvu, saj sta v gorskem svetu obe panogi med seboj življenjsko povezani. Te ugotovitve so nas pripele do sklepa, da bo potrebno izkoristiti čas, ko se zopet reorganiziramo tudi za to, da se zasebno kmetijstvo in gozdarstvo organizirano združita.

Janez Kozelj, dipl. inž. gozd.

KAKO JE Z LIKVIDNOSTJO V NAŠEM PODJETJU

Žal je v našem glasilu v mesecu aprilu, ko je bil obravnavan zaključni račun, pomotoma izpadel del poročila o problematiki likvidnosti in investiranja v našem podjetju ter v temeljnih organizacijah združenega dela. V tej zvezi dajemo kratko informacijo o likvidnosti v podjetju v tem članku, v prihodnji številki glasila pa bomo objavili nekaj podatkov o investiranju v podjetju in v TOZD po združitvi.

Likvidnost podjetja pomeni, da je le-to sposobno vsakodnevno poravnati vse svoje obveznosti točno ob zapadlosti. Za tako likvidnost podjetja pa je potrebna določena vrednost obratnih sredstev, ki se morajo povečevati tudi sorazmerno s povečevanjem obsega proizvodnje in prodaje.

Obseg in velikost mase obratnih sredstev, ki je potrebna podjetju, je odvisna predvsem od:

— Vrednosti vseh zalag podjetja

Tu so mišljene vse zaloge od zalogo surovin, izdelavnih in pomožnih materialov, rezervnih delov, avtogum, drobnega inventarja, raznega orodja, zaščitnih sredstev. Nadalje so to zaloge nedokončane proizvodnje, kar pomeni vse zaloge lesa ne glede na to, ali so te v gozdu, na skladiščih, na žagah, v tovarnah. Vrednost nedokončane proizvodnje predstavljajo tudi vsi drugi materiali, ki so potrebni pri proizvodnji, vključno storitve in tudi vsi bruto osebni dohodki delavcev, ki so jih zaslužili za iz-

delavo nedokončane proizvodnje.

Gotovi izdelki, ki so uskladiščeni do prodaje oziroma do odpreme, pomenijo velik, trenutno pa največji del vrednosti zaloga. Ta vrednost je pri isti količini vedno večja od vrednosti nedokončane proizvodnje, ker je v gotov izdelek vgrajenega več materiala, več storitev, več porabljenega električnega toka, več je bilo potrebnega dela delavcev in njihovih osebnih dohodkov.

Seveda so potrebna obratna sredstva podjetja odvisna tudi od tega, kako dolgo imamo vse te zaloge. Če bomo določeno količino dragih materialov kupili naenkrat za npr. šestmesečne potrebe, potrebujemo več obratnih sredstev, kot če jih kupimo sproti, ker lahko isti denar porabimo že za nabavo drugega materiala. Prav tako, če proizvajamo na zalogo in kopičimo gotove izdelke

v skladiščih do prodaje, potrebujemo za to več obratnih sredstev. Ista sredstva bi lahko porabili že za nakup novih materialov in za novo proizvodnjo.

— Nadalje je velikost potrebnih obratnih sredstev odvisna od zneska neplačanih terjatev (dolgov) kupcev naših izdelkov. Ta vrednost je zopet odvisna od dveh faktorjev:

— večja je vrednost prodaje, več sredstev potrebujemo;

— daljša je vezava terjatev — dolgov, več sredstev potrebujemo (kar pomeni, da nam kupci slabše plačujejo — vezava obratnih sredstev od odpreme do plačila je daljša;

— k angažiranim obratnim sredstvom moramo prišteti še nepokrite zagnoske stroške pri investicijah, nepokrite izvršene investicije z investicijskimi viri. To pomeni v glavnem kratkoročnejše povečanje potreb po dodatnih obratnih sredstvih.

Skupna vrednost tako ugotovljenih potrebnih obratnih sredstev združenega podjetja je znašala:

— ob združitvi v začetku leta 1974	154.877.000 ND
— ob koncu leta 1974	219.737.000 ND
— konec marca 1975	241.548.000 ND
— konec aprila letos	240.492.000 ND
— konec maja letos	250.500.000 ND

Potrebna obratna sredstva podjetja pokriva z delom lastnih obratnih sredstev, ki jih mora ustvariti in razporediti iz ostanka dohodka tekom let poslovanja in s tujimi viri:

— s krediti bank ali drugih kreditodajalcev,

— z obveznostmi do dobaviteljev do roka zapadlosti v smislu sklenjenih pogodb.

Ob zaključnem računu za leto 1974 je podjetje imelo naslednjo strukturo virov obratnih sredstev:

— lastna obratna sredstva (trajna in začasna) — 47%,
— tuja obratna sredstva

— ob združitvi v začetku leta 1974	—
— ob koncu leta 1974	31.461.000 ND
— konec marca letos	43.466.000 ND
— konec aprila letos	44.938.000 ND
— konec maja letos	55.320.000 ND

Primanjkljaj obratnih sredstev podjetja pa pomeni tudi nelikvidnost podjetja in s tem nesposobnost podjetja, da ob vsakem času poravnava vse zapadle obveznosti. V tej zvezi letos podjetje ni v stanju sproti poravnati: zapadlih obveznosti do dobaviteljev za nabavljen material, gorivo, storitve, niti kmetom za dobavljen les, zapadlih obveznosti anuitet za investicijske kredite pri bankah. Istočasno to pomeni, da nam banke in dobavitelji zaračunavajo za nepravčasna plačila zamudne obresti, ki dodatno bremenijo naše stroške poslovanja in podjetju ter temeljnimi organizacijam združenega dela zmanjšujejo že itak prenizko akumulacijo v letošnjem letu.

Ob gornji ugotovitvi je nujno, da naštejemo tudi nekaj najpomembnejših vzrokov, ki so vplivali v podjetju tekom lanskega in letošnjega leta na povečan obseg potrebnih obratnih sredstev in s tem na primanjkljaj ter nelikvidnost podjetja.

1. Združeno podjetje je v letu 1974 znatno povečalo obseg poslovanja, ki nima izvor samo v vrednostno povečanem obsegu, ampak tudi v fizičnem — količinskem povečanju, kot:

— količinsko povečanje v letu 1974 napram 1973: za gozdarstvo za 9%, za lesno industrijo za 47%;

— vrednostno v celotnem dohodku je povečanje v letu 1974 v primerjavi z letom 1973 za oba bivaša podjetja kar za 95%.

Za tako visok povečan obseg poslovanja, ki terja tudi večja obratna sredstva, le-ta niso bila zagotovljena v planih združenega podjetja, poleg tega pa so bila planska predvidevanja povečanega obsega proizvodnje tudi prekoračena (razen v TOZD Podvelka). Povečan obseg poslovanja, čeprav samo vrednostno, zahteva dolgotrajnejšo reševanje obratnih sredstev, saj se povečajo vrednostno tudi zaloge in terjatve do kupcev.

2. V letu 1974 je bila povečana proizvodnja, usmerjena v

(dolgoročni in kratkoročni krediti ter obveznosti) — 53%.

Lastna sredstva podjetja so omejena v zvezi z možnostmi ustvarjenega ostanka dohodka, ki ga lahko podjetje vsako leto nameni v obratna sredstva. Prav tako pa ima podjetje omejeno možnost pridobivanja tujih kreditov za obratna sredstva pri bankah (zlasti v zadnjem letu, ko tudi banke nimajo vedno na razpolago likvidnih sredstev). Zato podjetje nima zagotovljenih vseh potrebnih virov obratnih sredstev in izkazujemo vedno večji primanjkljaj obratnih sredstev, in sicer:

predelavno — finalno dejavnost, ki zahteva več obratnih sredstev zaradi dražje surovine, daljše vezave vseh zalog in vrednostno oplemenitene prodaje, ki povečuje vrednostno terjatve, čeprav z isto vezavo. Največji primanjkljaj virov obratnih sredstev je nastal v letu 1974 in letos prav v predelovalni dejavnosti (TOZD Tovarna ivernih plošč Otiški vrh, TOZD Tovarna pohištva Prevalje, TOZD Tovarna oken Podvelka), ki ga moramo rešiti dolgoročneje.

3. Novo zgrajene investicijske kapacitete, ki so pričele delno ali polno poslovati v letu 1974, so povzročale večje potrebe po dodatnih obratnih sredstvih.

Zaradi stalnih prekoračitev prvotno načrtovanih investicij se že iz stalne prakse, ki ji botruje še inflacija, zmanjšujejo možnosti, da se ob začetku obratovanja zagotovijo dovoljna obratna sredstva, ki pa se zaradi velikih prvoletnih obveznosti odplačevanja investicijskih kreditov ne morejo več nadoknaditi ob prehodu na polno proizvodnjo. Takšen vnaprej predviden primanjkljaj se ponavlja vsako leto le še stopnjuje do polne rentabilnosti posamezne tovarne. Ta primer je bil v letu 1974 in letos pri Tovarni ivernih plošč.

Zato je nujno v bodoče ob sprejetih investicijskih programih zagotoviti s kreditnimi sredstvi in z združevanjem sredstev vseh TOZD zadostna obratna sredstva, ki bodo na razpolago že ob začetku rednega poslovanja novih investicij.

Tudi nepokriti zagonski stroški Tovarne ivernih plošč in Tovarne oken v Podvelki bremenijo dodatno obratna sredstva.

4. Zelo negativen faktor, ki povzroča dolgoročno nelikvidnost v podjetju, je splošna inflacija cen. To je podjetje zlasti občutilo v letu 1974 pri istočasnem povečanju obsegu proizvodnje. Povečanje cen povzroča vrednostno višje zaloge tako surovin, nedovršene proizvodnje in gotovih izdel-

Železnica v Mučevi klisuri — Foto: F. Jurač

kov, istočasno pa tudi terjatev. Samo inflacija cen je povzročila podjetju ca. 30% povečanje potreb po obratnih sredstvih pri istih količinskih zalogah, kar predstavlja ca. 30.000.000 večje potrebe, ki jih ni mogoče pokriti niti s celotno doseženo akumulacijo podjetja.

5. Splošni pojav nelikvidnosti v gospodarstvu je v glavnem znan iz slabšega medsebojnega plačevanja, kar se odraža v večanju terjatev do kupcev in sorazmernem povečevanju obveznosti do dobaviteljev. Tudi v našem podjetju so se terjatve v letu 1974 povečale kar za 33%, kar pa ni vpliv slabšega plačevanja, ker se vezava terjatev ni povečala, ampak vpliv vrednostno višje realizacije.

Še bi lahko naštevali različne negativne faktorje, ki so vplivali na slabšo likvidnost podjetja.

Čeprav je iz naštetih vzrokov razvidno veliko zunanjih negativnih faktorjev, na katere podjetje nima vpliva, je vendar podjetje s številnimi ukrepi že v drugi polovici leta 1974 skušalo omiliti probleme likvidnosti podjetja.

V letu 1974 smo najeli mnogo dodatnih kreditov za obratna sredstva, predvsem kratkoročne kredite, ki so se povečali v letu 1974 kar za 84%. Z ukrepi, ki so bili sprejeti na samoupravnih organih podjet-

ja, pa smo želeli predvsem znižati potrebe po obratnih sredstvih z zniževanjem zalog in terjatev.

V začetku leta 1975 je bil predložen Skladu skupnih rezerv Slovenije in področni podružnici Ljubljanske banke kompletni sanacijski program za rešitev potrebnih dodatnih kreditov za trajna obratna sredstva v skupnem znesku 76.100.000 din. Zaprošeni znesek in lastna obratna sredstva, ki smo jih povečali po zaključnem računu, nam bi zadostovala, da bi lahko v letošnjem letu normalno poslovali. Žal smo od skupnih zaprošenih kreditov prejeli odobrenih le 27.500 milijonov ND.

Ob problemu, ki je vedno bolj prisoten, da je v letošnjem letu zelo težko pridobiti dodatne kredite, moramo biti veseli navedenih odobritev, čeprav le-ti pomenijo le delček rešitev naših potrebnih dodatnih obratnih sredstev.

Da bomo ob navedenem pomanjkanju obratnih sredstev še lahko poslovali, je nujno, da vsi zaposleni v podjetju in tudi kmetje-kooperanti vsak po svojih možnostih prispevajo, da bomo vse sprejete ukrepe resnično tudi izvršili. Posameznih sprejetih ukrepov ne navajam ponovno, ker so bili potrjeni na zborih kolektivov posameznih temeljnih organizacij združenega dela in so torej o njih morali biti obve-

(Nadaljevanje na 4. strani)

PORABA LESNIH TVORIV V TIP OTIŠKI VRH V LETU 1974

V LETU 1974 SMO V TIP PROIZVEDLI 66.055 m³ IVERNICH PLOŠČ RAZLIČNIH DEBELIN, ZA KAR SMO PORABILI 98.712 m³ LESA ALI 46.266 TON.

Normativ porabe lesa smo malenkost prekoračili, in to iz sledečih razlogov:

1. Normativi za porabo lesa so preračunani in podani po nemški tehnologiji Büroja Dr. Schnitzler za 19 mm ploščo. Srednja debelina plošče v letu 1974 je bila 16,38 mm. Ker poraba surovin in izdelavnih materialov kakor tudi teže plošč s padajočo debelino naraščajo, je tudi to povzročilo nekoliko večjo porabo lesa.

2. Višji v m³ izražen normativ porabe lesa na m³ plošč gre v določeni meri na račun uporabe večje količine specifično lažje topolovine. Ker teče ves postopek izdelave ivernih plošč predvsem na težinskem principu, je potrebno pri volumnu lažjih vrstah lesa več m³ le-tega.

3. Pri uporabi dela nezdravih obrezlin zaznamujemo manjše izgube lesne mase preko ciklonov, ker pirava lesna surovina ne daje vlaken, ampak le prah.

Po sortimentih in vrstah lesa smo izraženo v m³ in kg ter procentualno porabili sledeče količine lesnih tvoriv:

Enota	Iglavci — (smreka)			Listavci			Skupaj
	oblovina	obrezl.	žag.	bukev	hrast	topol	
m ³	30.199	29.556	11.195	16.517	2.631	8.614	98.712
%	30,7	29,9	11,3	16,7	2,7	8,7	100,0
t	12.684	12.414	4.702	11.397	1.710	3.359	46.266
%	27,4	26,8	10,2	24,6	3,7	7,3	100,0

(Nadaljevanje s 3. strani)

šteni vsi zaposleni. Ponovila bi le nekaj najvažnejših ukrepov, brez izvršitve katerih ne bomo mogli v nadalje normalno poslovati.

1. Nujno je znižati vse zaloge, zlasti zaloge gotovih izdelkov, ali zmanjšati obseg proizvodnje najbolj kritičnih izdelkov za prodajo.

2. Obvezno moramo prodajati čimveč v izvoz, tudi za najnižjo akumulacijo ali celo izpod lastne cene. Le za izvršen izvoz lahko pridobimo trenutno dodatne kredite pri banki in zavedati se moramo, da nam tudi nelikvidnost povzroča dodatne stroške zamudnih obresti, ki jih lahko kompenziramo z nižjo ceno za prodajo v izvoz.

3. Ne moremo več nabaviti ali naročiti uslug brez pogodbeno določenih rokov plačil, ki ne smejo znašati izpod 60 dni.

4. Vsa planirana osnovna sredstva in investicije za leto 1975 se lahko nabavljajo šele v drugem polletju tega leta.

5. Izterjava dolžnikov se naj opravi čim uspešneje.

6. Sredstva sklada skupne porabe se naj uporabljajo čim pozneje letos, rekreacijska sredstva se izplačajo v mesecu koriščenja glavnega dopusta posameznega delavca.

7. Nujno je potreben dogovor s kmeti o podaljšanju plačilnih rokov za dobavo lesa

prek Koroške hranilnice in posojilnice.

Najbrž moram omeniti tudi razloge, zakaj obravnavam obratna sredstva in likvidnost za celotno podjetje in ne po posameznih temeljnih organizacijah združenega dela. Ob tem moram poudariti, da je v »Samoupravnem sporazumu« o združevanju temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo dogovorjeno, da so obratna sredstva in viri obratnih sredstev združena sredstva podjetja.

Vendar se angažirana obratna sredstva ugotavljajo tudi po posameznih TOZD zaradi pravilne obremenitve obresti za obratna sredstva. Prav tako pa je ob razpravah o problematiki likvidnosti podjetja bil tudi sprejet sklep posameznih TOZD, da se pripravi poseben sporazum o financiranju obratnih sredstev med TOZD. Takšen sporazum bo predložen TOZD v razpravo najkasneje do konca septembra t.l.

O izvrševanju sprejetih ukrepov in o stanju likvidnosti podjetja bomo na kratko dali v bodoče informacije v vsaki nadaljnji številki našega glasila. Vse bralce »Viharnika« pa prosimo, da dajejo potom glasila ali direktno vprašanja v zvezi z vplivi na likvidnost podjetja ali predloge, kakšne informacije si še želijo.

Angelca Vrtnjak, oec.

Iz gornje razpredelnice lahko razberemo, da je volumna udeležba lesnih ostankov 41,2 %, težinska pa 37,0 %. Volumni delež trdih listavcev znaša 19,4 %, težinski pa 28,3 %.

Predvsem je pri tem razveseljiva relativno visoka udeležba lesnih ostankov (zaradi uporabe katerih je iverka bila predvsem zgrajena), katerih nabavna cena je najnižja, razmeroma nizka pa je udeležba trdih listavcev posebno ob dejstvu, da je njihova težinska udeležba napram volumni izrazito prevladujoča, po ceni pa slede lesnim ostankom.

Za nadaljnje znižanje stroškov za surovine in v skladu s tehnološkimi zmogljivostmi predvidevamo v prihodnje:

1. povečati udeležbo lesnih ostankov (obrezlin, sekancev, skoblancev, žagovine) do 45 težinskih %;
2. povečati delež trdih listavcev do 35 težinskih %.

Glede povečanja udeležbe lesnih ostankov se odpirajo možnosti tako na domačem (planski skobelnik) kakor tudi na tujih področjih (gozdno gospodarsko območje Maribor). Pri povečanju udeležbe pri trdih listavcih računamo na večji delež domače bukovine (ob ustrezni finančni stimulaciji) in večji dotok trdih listavcev (zlasti bukovine) z drugih območij (gozdno gospodarsko območje Maribor). V skladu z večjo udeležbo lesnih ostankov v proizvodnji ivernih plošč v tovarni tudi dodatno instaliramo potrebno strojno opremo, ki bo omogočila predelavo še večje količine teh ostankov.

V tehnološkem pogledu pa smo pri uporabi cenejših lesnih tvoriv omejeni v sledečem:

1. pri lesnih ostankih moramo upoštevati, da so le-ti namenjeni predvsem srednjemu sloju naše troslojne iverke;
2. pri trdih listavcih pa dejstvo, da mora ostati teža plošč v mejah, ki so za pohištveno industrijo še sprejemljive.

Saša Pirkmaier, dipl. inž.

Usklajeno delo sindikata

OSNOVNE ORGANIZACIJE SINDIKATA V OZD
LESNA SLOVENJ GRADEC SO 7. MAJA 1975
USTANOVILE KONFERENCO OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA V OZD LESNA, SLOVENJ GRADEC.

Že dalj časa se je v naših osnovnih organizacijah sindikata čutila potreba po skupnem organu, ki naj bi delo med osnovnimi organizacijami koordiniral, usklajeval zadeve skupnega pomena, usklajeval dela in akcije za uresničevanje tistih interesov delavcev, ki jih je zaradi načina samoupravne organiziranosti mogoče uresničiti le na združenih ravni.

Poleg teh glavnih nalog, ki so zgoraj skromno naštet, ima konferenca še vrsto drugih dolžnosti in pravic, ki so regulirane v sporazumu o ustanovitvi konference osnovnih organizacij sindikata v OZD LESNA, Slovenj Gradec.

Na ustanovni seji konference je poleg sporazuma o ustanovitvi sprejet tudi poslovnik o notranji organizaciji in načinu delovanja konference.

Ustanovitelji so se sporazumno odločili, da z manjšimi korekturami oba akta sprejmejo, na isti seji imenovan izvršilni odbor pa zadolžujejo, da pripravi podroben program dela, finančni načrt in da skratka aktivira delo sindikata, tudi v ravni organizacije združenega dela.

Metod Sekirnik, dipl. inž. gozd.

NAKLADANJE IN PREVOZI V OBRATU MISLINJA

V Mislinjskem obratu smo v sodelovanju s študentom Milanom TRETJAKOM v okviru seminarske naloge obdelali dve vrsti prevozov oblega lesa. Izbrali smo poprečno razdaljo v našem obratu 16–18 km. Poprečna razdalja je ocenjena v intervaini obliki, ker menimo, da se kamion ob nakladanju nenehno premika na določeni razdalji.

Gozdne ceste v našem obratu so srednje do slabe kvalitete. Cesta po jarku je utrjena, izdelana v tlaku in dobro prevozna v vseh vremenskih razmerah, v dolžini 8 km do tako imenovanega Križnega jarka, ko se cestno omrežje razveji v Glazuto in Komisijo, kjer so ceste slabše kvalitete. Podaljšanih prevozov ni smo obravnavali, ker je to stvar dodatne študije zaradi posebnih pogojev. Naložen tovor se prevaža po asfaltiranem cestišču regionalne ceste, ki je nagnjena proti Slov. Gradcu z 2%. Obrabe, hitrosti pa razdalje so povsem nekaj drugega kot na gozdnih cestah.

Organizacijska oblika je na kamionih 1 + 2, voznik kamiona, ki obenem upravlja dvigalo, merilec in nakladalec. Organizacija je neprimerna, saj je pri nakladalnih napravah hidravličnega tipa z grabljem pomožni delavec nezadovoljivo zaposlen. Po oceni je pomožni delavec zaposlen produktivno le 1,5 do 2 uri v celotnem delavniku. Vsekakor moramo težiti, da bomo v bodoče odpravili takšno neracionalno zaposlovanje delovne sile, ki postaja iz leta v leto dražja. Tudi meritev na kamionih postaja odprto vprašanje, ki bi ga lahko odpravili in nadomestili z oceno, vagnjem ali kakšnim drugim načinom, seveda v družbenem sektorju.

Nakladalne naprave delimo:

- a) samostojne nakladalne naprave,
- b) naprave, montirane na vozilih.

Naprave, montirane na vozilih, pa delimo:

- a) vrhne nakladalne naprave,
- b) nakladalne žerjave.

Hidravlični nakladalci z vrvo imajo na koncu klešče. Dvigajo lahko le en kos ali več kosov v povezu. Priprava poveza pa je zelo zamudna. Pri nakladanju morajo biti zaposleni kar štirje ljudje. To je velik strošek in neprimerna nakladalna naprava. Med te naprave spadajo HIAB 193, 173, ki jih imamo pri nas še montirane. Popolni hidravlični žerjavi so opremljeni s čeljustmi, s katerimi lahko dvignejo več kosov hkrati. Delo opravlja sam voznik z merilcem, če so sortimenti v dosegu ročice žerjave. Primerjali smo med seboj dva taka žerjava, montirana na kamione. Gibi takih žerjavov so mehki, nesunkovi-

ti in pod popolno kontrolo upravljalca žerjava. Razlike obeh nakladalnih žerjavov so v glavnem sledeče:

- a) Razlika v delovni višini; Jonsereds 9 m, PENZ 8 m, delovna globina se razlikuje za 0,2 m.
- b) Doseg ročice je pri Jonsereds daljši za 0,90 m.
- c) Notranja površina je pri Jonsereds večja.
- d) Konstrukcijsko sta si žerjava podobna, le PENZ se lahko zloži za kabino. Stabilizacijski nogi se aktivirata z visokega sedeža. To je prednost. Jonsereds ima tudi nožno komando, kar pomeni aktiviranje vseh udov in je to zaželeno.

Obe nakladalni napravi žerjava sta nalogali smrekovo hlodovino dolžine 4 do 6 m. Pri daljšem lesu bi bili učinki večji, saj bi bila izkoriščenost žerjava verjetno večja. Izkoriščenost žerjava pri kratkem lesu je lahko maksimalna, kadar je les predhodno pripravljen ob cesti. To pomeni, da mora predvsem pri tanjših kosih dvigati več kosov hkrati. Priprava lesa v našem obratu je v splošnem sledeča:

- a) Les zložen vzporedno ali pravokotno na os ceste. Les je v takem primeru čelno poravnani. Menimo, da je pri kratkem lesu še celo boljše nalogati hlodovino, ki je zložena pravokotno na os ceste, ker lahko na ta način naloži večje število kosov iz enega stojišča.
- b) Les zložen v majhnih zložajih, kot jih pušča traktor, ko pripelje na cesto. Tu lahko s prizadevnostjo traktoristov dobimo vzorno zložen les in sortiran.

c) Les ročno spravljeno. Tak les je najslabše pripravljen, pomešan, včasih tudi prekrižan.

Pripomniti moramo, da je bil les za nakladanje z žerjavom Jonsereds slabše pripravljen.

Metoda snemanja snap-back. Meritve so bile opravljene v zimskem času, nadmorska višina od 700–1400 m, vremenske razmere neugodne, zato je bilo potrebno montiranje verig. Cesta zmazana — zasnežena. Učinki nakladanja so bili znižani zaradi snežne burje, težave pri merjenju, bremena so bila delno pod snegom in podobne razmere, ki vladajo pozimi.

REZULTATI SNEMANJA: JONSEREDS super Z 70

čas, potreben za nakladanje 1 m³, je 2,10 min, poprečna kubatura enega kosa je 0,364 m³, poprečna kubatura bremena je 0,48 m³, število kosov v bremenu je 1,32 kom, poprečen čas za dvig enega bremena je 1,06 min.

PENZ 6000

čas za nakladanje 1 m³ je 2,05 min, poprečna kubatura enega kosa je 0,276 m³, poprečna kubatura bremena je 0,43 m³, število kosov v bremenu je 1,60 kom, poprečen čas za dvig enega bremena je 0,88 min.

Pri PENZU je kubatura enega kosa manjša — 0,276 m³, je pa v bremenu več kosov — 1,60, potreben čas za dvig enega bremena pa je manjši — 0,88. To pove, da je pri delu PENZ hitrejši in da je nakladalec na žerjavu boljše izkoriščal dvizno kapaciteto žerjava. Če vzamemo linearno odvisnost, bi moral Jonsereds dvigati 0,58 m³ v enem bremenu. Po našem mnenju je velika zasluga za to bolj izurjen nakladalec na PENZU in boljše priprava lesa. Razlika časov za 1 m³ je zanemarljivo majhna. To je presenetljivo in po na-

šem mnenju ne more biti to vodilo za primerjavo. Za to bi morali narediti široko raziskavo.

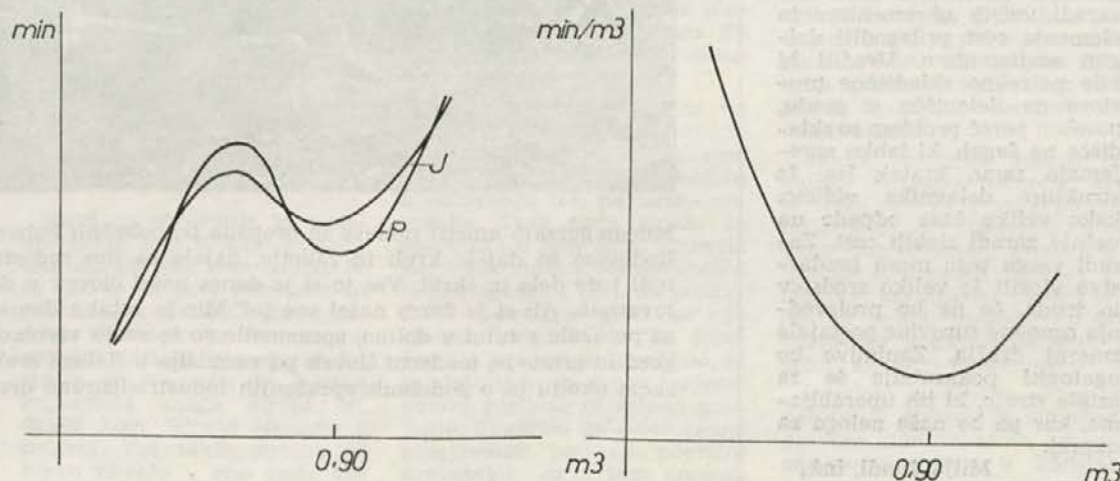
Podatke smo dali v obdelavo na naš računalniški center, kjer smo naleteli na veliko razumevanje za operativne raziskave. Izračunana je bila korelacija po programu STAT JOB. Zanimivo je, da je ustrezajoča krivulja tipa $y = ax + bx^2 + cx^3$ med odvisnostjo trajanja nakladanja posameznih bremen in volumnov. Krivulja ima maximum in minimum.

Krivulja odvisnosti med trajanjem nakladanja 1 m³ hlodov in volumni bremena je tipa $y = a + bx + cx^2$. Za proučevanje koleracij in regresije je tako računanje na računalniku idealno, ker računalnik sam premerja različne stopnje koleracije med izračunanimi podatki in sam poišče najprimernejšo krivuljo za odvisnost med proučevanimi podatki. Potek krivulj je shematično takšen.

Zelo zanimiva je in tudi uporabna krivulja odvisnosti trajanja nakladanja posameznih bremen in volumni. To so izračunani podatki, ki v operativni neposredno koristijo in jih iz krivulje lahko tudi takoj preberemo.

Na osnovi meritev smo določili količino prevoženega lesa na poprečnih razdaljah na našem obratu v navedenih pogojih (vremenskih, pripravi lesa, kvalitete cestišč itd.).

MAN solo je naredil 2,46 ciklusa na dan. Računajoč 220 učinkovitih dni na leto (po nekaterih podatkih jih je 180 do 190) bi naredil 541,2 ciklusov. Omeniti je treba pri tem trajanju delavnika, ali je normalen osemurnik ali pa podaljšan. Zaradi navedenih pogojev so rezultati slabši. Bolje bi bilo računati učinke po kvartalnih. Kvartal bi lahko zajemal npr.: december, januar, februar, to je 66 delovnih dni, od katerih bi odšteli neproizvodne dni, ugotovljene statično (Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

stično za večjo obdobje, in bi dobili učinkovite dni. Normalno je namreč pričakovati, da so učinki v poletnem kvartalu višji in stroški po enoti nižji. Poprečna hitrost polnega kamiona je bila na gozdni cesti 15,5 km na uro, v enem ciklusu je prepeljal 13,25 m³. TAM je na poprečni razdalji naredil 3,08 ciklusa, v enem letu 677,6. Voznik je vozil bolje, po boljših cestah, kar je razvidno iz poprečne hitrosti 18,7 km na uro, v enem ciklusu je prepeljal 12,91 m³ (1 m³ svežega lesa je približno ena tona).

Struktura delovnika	MAN	TAM
čas prazne vožnje	30 %	24 %
čas nakladanja	25 %	36 %
čas polne vožnje	36 %	33 %
čas razlaganja	9 %	6 %

Vidi se, da je TAM bil hitrejši, zato je lahko večji del delavnika koristno uporabil za nalaganje.

STROŠKI PREVOZOV:

MAN kamion solo z nakladalno napravo Jonsereds super Z 70 stane vsako minuto obratovanja 4,33 din.

TAM 5500 s polprikolico in nakladalno napravo PENZ 6000 pa stane 3,30 din.

Stroški prevoza na m³/km (ton/km)

MAN	3,88 din
TAM	2,86 din

Če primerjamo stroške obeh načinov prevoza, vidimo, da je TAM gozdar s PENZ žerjavom za 1,02 din po m³/km (ton/km) cenejši. Iz tega sledi, da je prevoz s kamionom MAN solo neracionalen in bi se tak način moral nujno odpraviti. Da bi pa lahko dosegli prevoz dolgih sortimentov, pa bi morali predvsem vzpodbuditi zainteresiranost na obratih. Morali bi se zavedati, da pomeni polna izkoriščenost kamiona cenejši prevoz, posebno ker imamo še toliko notranjih prevoza. Drugič pa bi morali zastaviti sodobnejšo tehnologijo sečnje in izdelave in vlačenje lesa. To so predvsem gradnja vlek, utrjevanje cest zaradi večjih obremenitev in elemente cest prilagoditi dolgim sortimentom. Urediti bi bilo potrebno skladiščne prostore na delovišču v gozdu, poseben pereč problem so skladišča na žagah, ki lahko sprejemajo samo kratek les. Iz strukture delavnika vidimo, kako veliko časa odpade na vožnje zaradi slabih cest. Zaradi vsega tega mora gozdarstvo vložiti še veliko sredstev in truda, če ne bo proizvodnja osnovne surovine postajala zmeraj dražja. Zanimivo bo ugotoviti pokazatelje še za ostale stroje, ki jih uporabljamo, kar pa bo naša naloga za naprej.

Mitja Jandl, inž.,
TOZD gozdarstvo Mislinja

Mehanizirano predelovanje gozdnih sadik

RAZVOJ DREVESNIČARSTVA NA OBMOČJU GOZDNEGA GOSPODARSTVA SLOVENJ GRADEC

Po 2. svetovni vojni smo na našem področju podedovali zelo slabo razvito gozdno drevsničarstvo. Predvojno gozdno drevsničarstvo se je razvijalo v skladu s tedanjimi gospodarskimi in lastninskimi razmerami. Večina gozdov je bila v lasti kmetov in tržkih trgovcev, ki niso imeli nobenega interesa za umetno pomlajevanje svojih gozdov. Tudi način gospodarjenja v gozdovih je bil tak v glavnem prebiralni, da so se ti gozdovi naravno pomlajevali. V drobno lastninskih gozdovih na našem področju že v stari Jugoslaviji skorajda niso poznali golosečenj. Drugačno pa je bilo stanje v gozdovih, ki so bili last veleposestnikov. Ti so v glavnem že gospodarili po gozdnogospodarskih načrtih in so imeli tudi nastavljene gozdarske strokovnjake. V teh gozdovih so gospodarili po enodobnem sistemu in so delali tudi večje goloseke. Te poseke so umetno pomlajevali s pogozdovanji. Zaradi takega načina gospodarjenja so ti veleposestniki rabili gotovo število gozdnih sadik, za to so pri

njih že obstajale manjše gozdne drevsnice. Take drevsnice so bile v Črni na Koroškem, na Ravnah, v Dravogradu, Mislinji in v Hudem kotu na Pohorju. Manjkajoče število sadik pa so kupovali pri tako imenovani Okrajni drevsnici v Proglu pri Slovenjem Gradcu ali pa so jih dovažali z drugih področij. Vse te drevsnice na območju sedanjega Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec niso obsegale niti 2 ha skupne površine.

Takoj po vojni, ko so veleposestniški gozdovi in gozdovi, ki so bili odvzeti po agrarni reformi, prešli v družbeno lastnino in ko so tudi ostali kmečki gozdovi prišli pod družbeni nadzor, se je pokazala velika potreba po gozdnih sadikah. Istočasno pa je vznikla ideja, da naj se sadike vzgajajo tam, kjer bodo posajene. Taka zamisel je pripeljala do tega, da smo na območju Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec do leta 1962 že imeli 45 manjših drevsnic. Površina teh drevsnic se je gibala od 1 do največ 40 arov. V takih drevsnicah je bila

proizvodnja v celoti ročna, tako kot v stari Jugoslaviji in seveda zelo draga. Proizvodni stroški so daleč presegali ceno sadike, ki je bila vzgojena v novih sodobnih drevsnicah, v katerih so že uporabljali strojno obdelavo. Prej navedeno dejstvo in vedno večja potreba po gozdnih sadikah sta nas prisilila, da smo začeli razmišljati o eni sami gozdni drevsnici za celotno naše področje. Po temeljiti analizi zemljišča smo se leta 1962 odločili za novo drevsnico na gozdnem zemljišču v Mučki dobavi. Velikost nove drevsnice je 12 ha in je v neposredni bližini, kjer so že prej bili zmetki drevsnice, v velikosti 3 ha. Skupna površina 15 ha pa nas je seveda takoj prisilila, da smo nabavili potrebno mehanizacijo. Ker pri nas take mehanizacije še ni bilo, smo jo morali nabaviti v inozemstvu.

MEHANIZIRANA PROIZVODNJA SADIK

Pod mehanizirano proizvodnjo v gozdnih drevsnicah smatramo, kadar se ves proces

Mnogo gorskih kmetij sameva in propada po pobočjih Pohorja, Pece in drugih hribov. Rodovom so dajale kruh in zavetje, dajale so jim radosti in miru. Dajale so jim tudi trdo delo in skrb. Vse to si je danes našel človek v dolini, v raznih službah in tovarnah. Ali si je zares našel vse to? Mir je ostal z domačijami na samih, skrbi so potovale z njim v dolino, spremenile so le svojo vsebino. Njive in vrtove zarašča gozd in grmovje, moderni človek pa razmišlja o slabem zraku, o nezdravem življenjskem okolju in o podobnih vprašanjih industrializirane družbe.

Foto: Andrej Sertel

proizvodnje od setve do končne oddaje opravlja v veliki meri strojno in kadar smo delovno silo zmanjšali pod enega človeka na hektar. V naši drevnici na Muti smo to uspeli že leta 1966, ko smo nabavili glavne stroje, ki so do takrat bili v uporabi v drevničarstvu v zahodni Evropi.

Najprej smo nabavili stroj za presajevanje znamke Kul-timax. Na tem stroju dela 6 ljudi, ki v 8 urah posadijo od 80 do 100.000 sadik. Za ročno presajevanje pri normi 3000 sadik v 8 urah na 1 zaposlene-ga smo potrebovali za isto količino 26 do 33 ljudi. Takoj za tem smo nabavili stroj za izkopavanje sadik znamke RATH iz Avstrije. Ta stroj, ki ga vodi samo en delavec-traktorist ima 8-urno kapaciteto do 150.000 kom sadik. Efekt dela je odvisen od strukture tal. V ilovnati zemlji je efekt nekaj manjši, ker se zemlja težje odtrsa, v peščeni zemlji, kot jo imamo v drevnici na Muti, pa je efekt nekaj večji. Pri ročnem izkopu smo imeli za izkop, sortiranje, štetje in za-trpavanje sadik 8-urno normo 2000 kom. Za isto delo za stro-jem pa imamo 8-urno normo v višini 4000 kom. Z uvedbo stroja za izkopavanje sadik pa nismo samo povečali efekt dela, pač pa smo žensko delovno silo razbremenili najtežjega fizičnega dela v gozdnih dreves-nicah. Pa ne samo to, z ročnim dvigovanjem sadik smo v veliki meri potrgali drobne koreninice, ki pa so za nadalj-njo rast sadike bistvenega po-mena.

Nadalje smo nabavili trak-torski kultivator znamke RATH iz Avstrije. Ta stroj je večnamenski in ima priklju-ček za površinsko škropljenje, medvrstno škropljenje, troše-nje umetnega gnojila in rah-ljanje — okopavanje. Novejši tip tega stroja ima kot pri-ključek še transporter za na-kladanje sadik, plug za zako-pavanje sadik, napravo za strojno setev in vilice za na-laganje cevi za umetno na-makanje. To je res vsestranski stroj, brez katerega si težko zamišljamo sodobno drevesni-čarstvo. Njegova prednost pa je tudi v tem, da je zelo eno-staven in da se dajo vsi pri-ključki pritrditi z dvema kli-noma.

Pri površinskem škropljenju se s tem strojem lahko obdela v 8 urah od 5 do 8 ha, kar je odvisno od oddaljenosti vode in polnjenja rezervoarja. Pri medvrstnem škropljenju je možno v 8 urah poskropiti 3 do 4 ha. Tudi tu je efekt dela odvisen od spretnosti traktorista in oddaljenosti vode za polnjenje rezervoarja. V obeh primerih pa je priporočljivo, da se voda jemlje iz vodovoda. Kadar vodo črpamo iz po-tokov ali drugih zajezitev, se je bati, da ta vsebuje razne koreninske odpadke, ki radi zadelujejo razpršilne dize in se zaradi pogostnega čiščenja le-teh efekt dela znatno zmanj-ša. Naprava za trošenje umet-

nega gnojila se lahko uporab-lja skupno z okopalniki ali rahljači. Celo priporočljivo je to, ker okopalniki-rahljači umetni gnoj takoj plitvo za-grnejo in pride prej do delo-vanja le-tega. Tudi pri troše-nju umetnega gnojila z rah-ljanjem zemlje je efekt v 8 urah ca. 3 do 4 ha.

Okopalnik in rahljalik upo-rablamo v glavnem po huj-šem naliču, ko je zemlja moč-no zbita, ali po dolgotrajni su-ši, ko se na zemlji napravi trda skorja.

Če smo zemljo predhodno tretirali s herbicidi, ki deluje-jo na koreninski sistem, mora-mo pri rahljanju zemlje biti zelo previdni in smemo rah-ljati samo do 2 cm globoko, da herbicidov z rahljanjem ne bi spravili do korenin sadik in s tem povzročili sušenje.

Priključkov za vezanje sa-dik in strojno zakopavanje ter stroja za setev v naši dreves-nici do sedaj še nismo imeli, zato tudi ne moremo govoriti o lastnih izkušnjah s temi stroji. Iz mojega opazovanja dela teh strojev v Avstriji sem prišel do zaključka, da je stroj za setev rentabilen le, če je setvena površina nad 0,5 ha. Pri manjših površinah in če so delavci vajeni tega dela se tu-di ročno hitro in enakomerno poseje. Vsekakor pa je nakla-dalni trak noviteta in potreba vsake drevnice. Kajti od vseh ročnih del, ki so še osta-la v gozdnih drevnicah, je nakladanje sadik na kamione najtežje delo. Transportni trak ima neomejeno kapaciteto. Prav tako je nujno, da večje drevnice nabavijo stroj za zakopavanje, kajti od hitrega in dobrega zakopavanja izvze-tih sadik je odvisen uspeh po-gozdovanja. To velja še pose-bej, če se sadike izkopujejo v suhem, vetrovnem vremenu. Stroji za zakopavanje obsta-jajo v dveh variantah. Eden kot traktorski priključek in drugi kot priključek samohod-nega kultivatorja. Prednosti imajo priključki na samohod-nih kultivatorjih, ker so ravno v sezoni dvigovanja sadik traktorji zaposleni z drugim delom.

Stroj za setev gozdnega se-mena je sorazmerno preprosta naprava, ki lahko deluje kot traktorski priključek ali pri-ključek samohodnega kultiva-torja. Če je kot traktorski pri-ključek, je navadno kombinir-an s kesonom za material za pokrivanje setve. Če pa je setveni stroj kot priključek sa-mohodnega kultivatorja, je kes-on za material za pokrivanje setve kot posebna naprava.

Stroj za sortiranje in veza-nje sadik ima 8-urno kapaci-teto do 100.000 kom sadik, če so sadike že prej sortirane in preštete na gredi. Če pa se sa-dike sortirajo in štejejo na sortirni mizi, ki je sestavni del stroja za vezanje, je 8-urna kapaciteta enega stroja ca. 40.000 kom. Stroju strežejo 4 delavci. Več takih strojev se lahko naveže v eno vrsto ta-ko, da jih premika ob gredi en

sam samohodni kultivator ali mali traktorček.

Še nekaj besed o drevesni-čarskih strojih kot traktorskih priključkih in istih strojih kot priključkih samohodnega kul-tivatorja. V praksi so skoraj vsi traktorski priključki tako prirejeni, da je poleg trakto-rista potreben še en delavec, ki sedi na priključku. Zaradi soodvisnosti obeh oseb je hi-trost premikanja znatno manj-ša in je pri nekaterih strojih tudi do 40% manjša. Pri sa-mohodnih kultivatorjih je ves stroj pred upravljalcem stroja, zato je tudi njegovo reagira-nje na vrste pred njim mnogo hitrejše. Poleg tega pa je trak-torska ura danes že zelo draga in se giblje od 80 do 120 din, kar vse bremenijo proizvodnja sadik. Pri samohodnih kultiva-torjih pa se obračunava le gorivo, vzdrževanje in mini-malna amortizacija, ker imajo ti stroji dolgo življenjsko do-bo.

STROŠKI OKOPAVANJA

Največji problem vsake gozd-ne drevnice je bil in je še zmeraj plevel. Pri ročni obde-lavi so stroški okopavanja zna-šali približno 80% vseh stroškov v drevnici. Z uporabo raznih herbicidov, ki prepre-čujejo kaljenje semena plevela smo s površinskim škroplje-njem ta strošek znatno zmanj-šali. Toda šele z uvedbo stroj-nega priključka za medvrstno škropljenje in uporabo takih herbicidov, kot so: gramokson in podobni, ki delujejo na ze-leno listje, smo lahko stroške okopavanja zmanjšali tako, da od skupno porabljenih dnin znašajo dnine za okopavanje manj kot 40%. Pri tem so ob-računane tudi dnine, ki so po-rabljene za plevel semenk, kjer herbicidov še ne upamo uporabljati. Na semeniščih uporabljamo samo gramokson, in to takoj, ko semenke pride-jo iz zemlje in so nežne sadike še pokrite z lupino semena. Če pa upoštevamo z gesotopom in pozneje z gramoksonom tretirane površine posajene s pre-sajenkami, smo ročno okopa-vanje zmanjšali na 10%. Tu se okopavanje nanaša samo še na plevela, ki so zrastle v vrsti med sadikami in jih gramok-son ni dosegel. Z gramokso-nom tretiramo površino 3- do 4-krat letno, odvisno od ple-vela in vremenskih razmer. Za enkratno tretiranje porabimo 2 do 3 kg gramoksona.

Ze prej sem omenil, da na semenišču ne uporabljamo herbicidov in to iz razloga, ker se nimamo dovolj izkušelj o delovanju teh na nežne se-menke. Tudi naša strokovna literatura o tem še ni prinesla kaj konkretnega. Na semenišču si pomagamo s tem, da posku-šamo površine pred setvijo čimbolj razpleveliti. To dose-žemo s tem, da na površino, ki jo določimo za setev, sejemo gotove rastline za zeleno gno-jenje. Površino za setev redno menjavamo po celi površini drevnice, da s tem onemo-gočimo preveliki razvoj insek-

tov, ki se prav na semeniščih radi koncentrirajo.

Letos smo za pripravo se-menišča prvič uporabili DI-TRAPEX, sredstvo za razku-ževanje zemlje. To je fumig-ant, ki deluje proti plevelom, glivicam in nematodam. Na 0,5 ha površine smo porabili 200 kg tega preparata. O re-zultatih tega sredstva vam da-nes še ne morem govoriti.

Še nekaj besed o dosedANJI proizvodnji gozdnih sadik v drevnici na Muti. V 10-let-nem obdobju, odkar obstaja ta drevnica, smo proizvedli skupno 20.657.200 kom sadik iglavcev in listavcev. Od tega smo porabili za lastno pogoz-do-vanje 7.696.300 kom sadik. Izven območja našega gozdnega gospodarstva smo v Slove-niji prodali 9.359.900 kom sa-dik. Tu je vključeno tudi pod-jetje SEMEDADIKE Mengeš, ki je nekaj teh sadik indirektno prodalo v druge republike. Sami smo direktno prodali v druge republike 145.000 kom sadik. V sosednjo Avstrijo pa smo izvozili 3.456.000 kom sa-dik iglavcev. Iz navedenega je razvidno, da je drevnica na Muti bila potrebna in pravilno zasnovana, saj se je z 20 mili-joni proizvedenih sadik po-membno vključila k umetne-mu pomlajevanju slovenskih in jugoslovanskih gozdov. So-časno pa smo se z nemalim številom gozdnih sadik vklju-čili v mednarodno trgovino.

SEMENARSKA SLUŽBA

Drevnica na Muti je poleg drevničarstva zadolžena tudi za semenarsko službo za naše domače potrebe. Na območju Gozdnega gospodarstva Slo-venj Gradec imamo izločeno 19 semenskih sestojev smreke s skupno površino 111,22 ha. Poleg tega imamo izločeno še 4 sestoje jelke s skupno povr-šino 32,16 ha, 3 sestoje maces-na s površino 19,72 ha, 2 sesto-ja rdečega bora s površino 13 ha, 2 sestoja duglazije s po-vršino 2,50 ha, 1 sestož zele-nega bora s površino 0,50 ha, 2 sestoja bukke s površino 3,83 ha, 1 sestož rdečega hra-sta s površino 1,73 ha in 1 se-stoj jesena s površino 0,50 ha.

Smrekovi semenski sestoji so naša glavna vrsta in so so-razmerno pravilno razporejeni po vseh obratih po nadmors-kih višinah in geoloških po-lagah. Težje je pri macesnu in rdečem boru, ker imamo izlo-čeno premalo semenskih se-stojev in bi jih bilo treba še nekaj izločiti.

Jelovi semenski sestoji ne služijo svojemu namenu, ker se jelka zelo rada naravno po-mlajuje in jo v drevnicah ne vzgajamo. Premalo imamo iz-ločenih semenskih sestojev li-stavcev, saj imamo izločen sa-mo en sestož, medtem ko ja-vorjevega semenskega sestoja sploh nimamo izločenega.

Posebno izvežbano ekipo za nabiranje storžev iz stoječega drevesa imamo samo na go-zdarskem obratu v Radljah.

(Nadaljevanje na 8. strani)

DELO ORGANOV UPRAVLJANJA

DELAJSKI SVET IN SVET KMETOV LASTNIKOV GOZDOV LESNE, SLOVENJ GRADEC, GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA, o. sol. o., STA IMELA V ČASU OD 1. 1. 1975 DO 31. 5. 1975 DVE SKUPNI SEJI.

6. SEJA DELAVSKEGA SVETA IN SVETA KMETOV LASTNIKOV GOZDOV.

Od zadev, o katerih sta delavski svet in svet kmetov lastnikov gozdov razpravljala na tej seji, moramo omeniti zlasti:

— Poročilo o opravljeni letni inventuri sredstev in virov sredstev.

— Obravnavanje in sprejetje predloga zaključnega računa za leto 1974 za podjetje.

— Po razpravi so bili sprejeti določeni zaključki, ki so bili poslani v razpravo in potrditev zborom delavcev skupaj s predlogom zaključnega računa.

— V smislu sanacijskega programa je bilo dano soglasje za najetje dodatnih kreditov za trajna obratna sredstva za leto 1975 in za kratkoročne kredite za obratna sredstva.

— Društvu inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije je bila odobrena dotacija za leto 1975 v znesku 10.000 din.

— Inž. Baškovič Marjan je bil imenovan za v. d. šefa tehničnega sektorja za lesno industrijo še do meseca septembra. V mesecu septembru 1975 se bo omenjeno delovno mesto ponovno razpisalo.

7. SEJA DELAVSKEGA SVETA IN SVETA KMETOV LASTNIKOV GOZDOV

Na tej seji sta delavski svet in svet kmetov lastnikov gozdov razpravljala in sklepala o naslednjem:

— Potrjen je bil skupni gospodarski načrt za podjetje in poslovna politika za leto 1975 z določenimi predlogi.

— Sprejet je bil sklep, da morajo vse TOZD dosledno upoštevati in izvajati ukrepe za zagotavljanje likvidnosti podjetja.

— Dano je bilo soglasje za prenos poslovanja iz podružnice LB Celje na podružnico LB Slovenj Gradec.

— Dano je bilo soglasje za najetje devizno-finančnih kreditov pri Ljubljanski banki, centrali v Ljubljani, v višini 389.042 DM, ki se lahko koristi za:

a) plačilo že v letu 1974 naročene cepilke na CLS Otiški vrh,

b) nabavo sekalnika za TIP Otiški vrh,

c) nabavo dveh lupilnikov za žago Mušenik in Vuhred.

— Odobren je bil tudi najem komerc.-deviznega kredita za nabavo viličarja »volvo« za CLS Otiški vrh.

— Potrjena je bila sprememba pogodbe s Slovenijalesom Ljubljana.

— Potrjene so bile cene za letovanje v sezoni 1975.

— Dano je bilo soglasje za sklenitev najemne pogodbe z občino Slovenj Gradec, ki je imetnik uporabe družbene lastnine — stavbišče za leto 1975; v letu 1976 pa se vnese v investicijski plan za odkup. Stavba se bo preuredila za poslovne prostore.

— Sprejet je bil sklep, da se opozori tiste TOZD gozdarstva, katerih delegati SKLG se ne udeležujejo redno sej, naj skrbijo za redno udeležbo na sejah, v nasprotnem primeru pa naj imenujejo druge delegate.

— Podeljene so bile diplome zaslužnim gozdnim posestnikom. Diplome so prejeli: Ivan Plimon, Dravograd, Ivan Kralj,

(Nadaljevanje s 7. strani)
Ob polnem obrodju semena ta ekipa ne zmore vsega. Zato si na ostalih obratih pomagamo z občasnimi delavci. Pri nabiranju storžev in semena s stoječega drevja se poslužujemo aluminijastih lestev, delno pa tudi posebej za to prirejenih plezalnih krampižlerjev. Tu so še težave in moramo priznati, da kljub napredku tehnike in nabiranju storžev s stoječega drevja problemov še nismo zadovoljivo rešili. Kljub vsem težavam pa nam je do sedaj še vedno uspelo nabrati za naše potrebe dovolj semena glavnih drevesnih vrst: smreke, rdečega bora in macesna. Pri semenarski službi sodelujemo s podjetjem SEMESA-

DIKE Mengeš, katero pri nas nabrano seme za nas dodeluje in v svoji hladilnici skladišči.

S tem svojim referatom sem vas hotel na kratko seznaniti z nastankom, razvojem, delom in problemi gozdne drevesnice na Muti.

Vodja drevesnice
Simon Štruc

Ravne, Adam Ošlak, Mislinja, Franc Gašper, Radlje, Ignac Brložnik, Slovenj Gradec, Ivan Dlopst, Črna.

IZVRŠILNI ODBOR PODJETJA JE IMEL V ČASU OD 1. 1. 1975 DO 31. 5. 1975 DVE SEJI.

6. SEJA IZVRŠILNEGA ODBORA PODJETJA Z DNE 15. 4. 1975

Na tej seji je izvršilni odbor med drugim razpravljal in sklep-

pal o naslednjem:

— Sprejet je sklep, da se posreduje vsem TOZD predlog do bonitetnega nakupa polizdelkov ali izdelkov »LESNE« v znesku do 30.000 din za graditelje novih hiš.

— Sprejet je bil sklep, da podjetje LESNA, Slovenj Gradec, pristopi k podpisu samoupravnega sporazuma za sodelovanje pri izgradnji II. faze Lesnega šolskega centra v Mariboru, kot je bil posredovan predlog, s tem da se financira v letu 1975 100.000 din, ostalih 300.000 din pa v naslednjem letu.

— Reševale so se nekatere prošnje za dotacije ali sofinanciranje, katere pa so bile v glavnem negativno rešene zaradi slabega finančnega stanja podjetja.

— Potrjena so bila službena potovanja v Nemčijo za popravilo reklamiranih furniranih vratnih podbojev za 4 delavce TOZD tovarna pohištva Pameče za čas od 6. 3. do 10. 5. 1975.

Potrjeno je bilo tudi službeno potovanje v ZR Nemčijo od 15. 4. do 3. 5. 1975 direktorju TOZD TIP Otiški vrh in šefu nabavnega sektorja.

— Sprejet je bil sklep, da se lahko v sodelovanju z Inštitutom za ekonomiko in organizacijo pri VEKS Maribor pristopi k izvedbi organizacije pri delovni skupnosti skupnih služb in delno pri TOZD.

— Potrjena je bila predlagana lestvica pristojne službe za nagrajevanje učencev šole za gozdarje v Radljah.

— Razpravljalo in sklepalo se je o raznih prošnjah za štipendije oziroma plačilo šolnin.

— Potrjen je bil predlog za zvišanje honorarja od 35 na 50 din neto našim strokovnjakom in zunanjim sodelavcem, ki poučujejo na vseh tečajih in seminarjih v podjetju.

7. SEJA IZVRŠILNEGA ODBORA PODJETJA Z DNE 13. 5. 1975

Na tej seji je izvršilni odbor med drugim razpravljal in sklep-

pal o naslednjem.

— Potrjeni so bili sklepi, sprejeti na II. in III. seji komisije za izobraževanje.

— Potrjen je bil finančni plan za izobraževanje za leto 1975, s tem da so se sredstva združila v enoten sklad.

— Sklepalo se je o stroških tečajev in seminarjev in o te-
renskem dodatku tečajnikov za delavce v gozdarstvu in delavce
v lesni industriji — le-ta se izenači.

— Razpisane so bile štipendije za leto 1975, in sicer za visoko, višjo in srednjo šolo — skupaj 13 štipendij in za poklicno lesno šolo 12 štipendij.

— Obravnavale so se razne prošnje za izredni študij, vrnitev štipendij in stroškov šolanja.

— Sprejet je bil periodični obračun za I. tromesečje 1975 in bil posredovan v razpravo TOZD, pri čemer pa se je ugotovilo, da je bil uspeh poslovanja nekaterih TOZD za I. tromesečje zelo slab. Posebej je bil sprejet sklep glede na stanje v TOZD tovarne pohištva Prevalje, da je nujno pospešiti prodajo in začasno zmanjšati proizvodnjo ter da sanacijski odbor skupno z ožjim kolegijem razpravlja o stanju v TOZD tovarna oken Podvelka in zavzame konkretne predloge za izboljšanje poslovanja.

Erika Pečnik

SPOROČAMO SEKAČEM

SKUPŠČINA POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA V SR SLOVENIJI JE NA III. SEJI DNE 26. JUNIJA 1975 SPREJELA SKLEP O SKRAJŠANJU DELOVNE DOBE ZA SEKAČE.

SKLEP BO VELJAL OSMI DAN PO OBJAVI V URADNEM LISTU SRS.

STANARINE

V maju letos so se stanarine dvignile za 20 %. Družine, ki imajo nizke dohodke, so upravičene do delne nadomestitve stanarine. Stanarino nadomeščajo (subvencionirajo) stanovanjske skupnosti — občinske stanovanjske skupnosti, in sicer enota za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu.

Skupščina občine Slovenj Gradec je 19. decembra 1972 sprejela odlok o delni nadomestitvi stanarine in drugi družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu. V mesecu marcu letos je skupščina odlok nekoliko spremenila.

Sestavni del odloka je tabela, ki prikazuje, kakšna je znosna stanarina za stanovalca.

Sedaj veljavno tabelo objavljamo.

V smislu 11. člena odloka o uveljavljanju pravice do delne nadomestitve stanarine mora posameznik vložiti zahtevek, in sicer pri enoti za druž-

beno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu pri občinski samoupravni stanovanjski skupnosti (solidarnostni sklad), in sicer v isti občini, kjer ima svoje bivališče. Zahtevo mora vložiti vsako leto do 31. januarja za tekoče leto oziroma v 30 dneh po preselitvi v drugo stanovanje.

Zahtevku je treba priložiti:

— potrdilo o letnem dohodku gospodinjstva za preteklo koledarsko leto,

— potrdilo o številu članov gospodinjstva,

— veljavno stanovanjsko pogodbo,

— zapisnik o ocenitvi stanovanja.

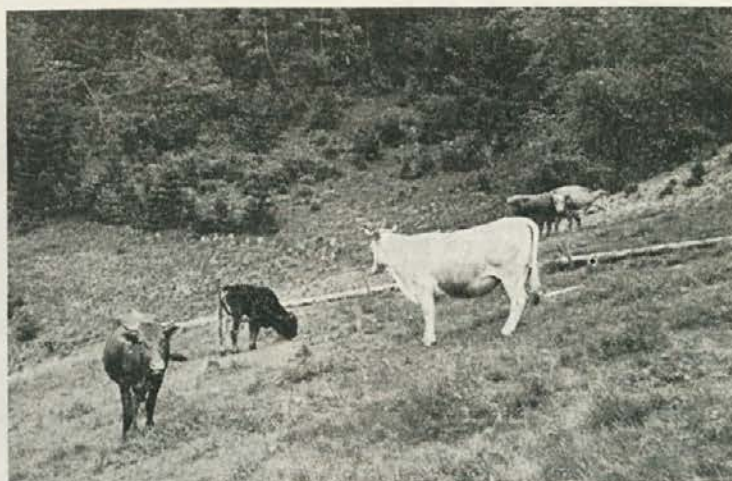
Podobne odloke so sprejele tudi ostale občine (Ravne, Radlje, Dravograd).

Naše delavce, ki bi prišli v poštev, tako dodatno obveščamo. Podrobnejše informacije pa dobite v pisarni v TOZD.

SJ

TABELA ZA UGOTAVLJANJE ZNOSNIH IZDATKOV ZA STANARINE V % OD LETNIH DOHODKOV POSAMEZNIH TIPOV GOSPODINJSTEV ZA LETO 1975

Št.	Dohodk. razred letni dohodek	Število članov v gospodinjstvu							
		1	2	3	4	5	6	7	8
din		% znosnih izdatkov za stanarine							
1.	— 4.199								
2.	4.200— 8.399								
3.	8.400— 12.599	2,5							
4.	12.600— 16.799	5,0	0,8						
5.	16.800— 20.999	6,8	2,7	0,2					
6.	21.000— 25.199	8,2	4,1	1,6					
7.	25.200— 29.399	9,3	5,3	2,8	0,9				
8.	29.400— 33.599	10,3	6,3	3,8	1,8	0,5			
9.	33.600— 37.799	11,2	7,2	4,7	2,7	1,3	0,2		
10.	37.800— 41.999	12,0	8,0	5,5	3,5	2,1	0,9		
11.	42.000— 46.199	12,7	8,7	6,2	4,2	2,8	1,6	0,7	
12.	46.200— 50.399	13,3	9,3	6,8	4,9	3,5	2,3	1,3	0,5
13.	50.400— 54.599	13,9	9,9	7,4	5,5	4,1	2,9	1,9	1,1
14.	54.600— 58.799	14,5	10,5	8,0	6,1	4,6	3,5	2,5	1,7
15.	58.800— 62.999	15,0	11,0	8,5	6,6	5,1	4,0	3,0	2,2
16.	63.000— 67.199	15,5	11,5	9,0	7,1	5,6	4,5	3,5	2,7
17.	67.200— 71.399	15,9	11,9	9,4	7,5	6,0	4,9	3,9	3,1
18.	71.400— 75.599	16,3	12,3	9,8	7,9	6,4	5,3	4,3	3,5
19.	75.600— 79.799	16,7	12,7	10,2	8,3	6,8	5,7	4,7	3,9
20.	79.800— 83.999	17,1	13,1	10,5	8,7	7,2	6,1	5,1	4,3
21.	84.000— 88.199	17,5	13,4	10,9	9,0	7,6	6,5	5,4	4,6
22.	88.200— 92.399	17,8	13,7	11,2	9,3	7,9	6,8	5,7	4,9
23.	92.400— 96.599	18,1	14,0	11,5	9,6	8,2	7,1	6,0	5,2
24.	96.600— 100.799	18,4	14,3	11,8	9,9	8,5	7,4	6,3	5,5
25.	100.800— 104.999	18,7	14,6	12,1	10,2	8,8	7,7	6,6	5,8
26.	105.000— 109.199	19,0	14,9	12,3	10,5	9,1	8,0	6,9	6,0
27.	109.200— 113.399	19,3	15,2	12,6	10,8	9,4	8,3	7,2	6,3
28.	113.400— 117.599	19,6	15,5	12,9	11,0	9,7	8,5	7,4	6,6
29.	117.600— 121.799	19,9	15,7	13,2	11,3	9,9	8,7	7,7	6,9
30.	121.800— 125.999	20,1	15,9	13,4	11,5	10,1	8,9	7,4	7,1

Poletje pod Olševo — Foto: A. Šertel

Gozdni požar v letu 1975 — Foto: F. Jurač

Požar uničuje tudi gozdne sortimente — Foto: F. Jurač

Več možnosti za izobraževanje v lesarski stroki

Vsa leta nazaj smo ugotavljali, da izobraževanje lesarskih strokovnjakov ni zadovoljivo in zaostaja za izobraževanjem drugih panog v gospodarstvu. Proizvodnja v lesni industriji je postajala vedno bolj zahtevna, izobrazbena struktura delavcev pa je ostala ista ali se še slabšala. Tisti maloštevilni kvalificirani mizarji, ki so prihajali v industrijo od privatnikov — mojstrov, so se porazgubili med ostale strokovno neusposobljene proizvajalce, ki se niso bili v stanju hitro prilagoditi novim proizvodnim artiklom v tehnologiji.

Podjetja so si iz te zagate pomagala tako, da so z organizacijo krajših tečajev poizkušala dati osnovna znanja, ki pa so bila s strani slušateljev najrazličnejše sprejeta, ker niso bila sistemsko rešena in le internega značaja.

Končno so se stvari le obrnile na bolje, saj Lesarski šolski center v Mariboru razpisuje v šolskem letu 1975-76 vpis v šole za razne poklice, ki jih do sedaj ni izobraževal. Poleg rednih šol za mladino pa ustanavlja oddelke za odrasle, v katerih poteka izobraževanje v več oblikah.

Prikazati in osvetliti želim vse vrste šolanja, ki jih ima Lesarski šolski center v Mariboru.

I. ŠOLE ZA MLADINO

1. Šola za delavce v lesarstvu

Ta šola izobražuje sledeče poklice: lesarski delavec, žagar, parketar, roletar, lesarski strugar, kolarski delavec in sodarski delavec. To so poklici ozkega profila; za vpis v to šolo pa je pogoj izpolnjena osnovnošolska obveznost in uspešno končanih najmanj šest razredov osnovne šole. Šola traja 16 mesecev.

2. Poklicna lesna šola

a) Za poklic strojni mizar, ki je širokega profila, je potrebno končati osemletko, čas šolanja pa je 2 leti.

b) Za poklice mizar, stavbni mizar in pohištveni mizar je pogoj uspešno končana osemletka. Navedeni poklici so širokega profila, šolanje traja 3 leta.

3. Tehniška lesarska šola (4-letna) daje poklic lesarski tehnik.

a) Pogoj za vpis je najmanj z dobrim uspehom končanih 8 razredov. Šola traja 4 leta.

b) Tehniška lesarska šola (2-letna) daje poklic lesarski tehnik. Pogoj za vpis v to šolo je uspešno končana poklicna lesna šola (široki profil) z najmanj dobrim uspehom.

II. ŠOLE ZA ODRASLE

1. Šola za delavce v lesarstvu za poklice lesarski delavec, žagar, parketar, roletar, lesarski strugar, kolarski delavec in sodarski delavec.

— Potrebna izobrazba za to šolo je izpolnjena osnovnošolska obveznost in uspešno končanih 6 razredov.

Ta šola ima dve obliki:

a) Redno obliko pouka v centru Maribor. Čas šolanja v centru je približno 16 tednov, praktični del pouka opravi v delovni organizaciji, kjer je zaposlen.

b) Šolanje ob delu bo organizirano v bližini delovne organizacije, praktični pouk pa je v delovni organizaciji. Šolanje traja 30 tednov (18 ur na teden).

2. Poklicna lesna šola za poklice mizar, stavbni mizar in pohištveni mizar. Potrebna izobrazba je 8 razredov osnovne šole.

Ta šola je seminarskega tipa. Učenci se ob delu pripravljajo na razredne izpite, šola pa jim daje instrukcije na način, da učenci gredo v Maribor ali pa predavatelji pridejo v delovno organizacijo, če je večje število učencev.

3. Delovodska šola daje poklic lesarski delovodja. Pogoj za vpis je uspešno končana poklicna lesna šola. Za to šolo morajo kandidati imeti še 3 leta prakse, šola pa traja 2 leti (18 ur na teden), šolanje je ob delu.

4. Tehniška lesarska šola daje poklic lesarski tehnik. Šolanje je ob delu, pogoj za vpis je uspešno končana poklicna šola, čas šolanja pa je 2 leti (18 ur tedensko).

Pri šolah za odrasle je treba plačati šolnino v takšni višini, kolikor znašajo stvarni stroški šolanja.

Vpis za šole, v katere se vpisuje mladina, traja do 30. junija, odrasli pa se lahko vpišejo izjemoma tudi do 15. avgusta.

Vodstvo Lesarskega šolskega centra poskrbi, da bi mladinci dobili prostor v domu učencev.

Upam, da sem v grobem podal sliko, kako se lahko mladina in odrasli strokovno izobražujejo za lesno panogo. Možnosti je torej veliko, če se pa bodo s tem v zvezi pojavila kakšna vprašanja, se lahko obrnete po informacije na TOZD »LESNE« ali direktno v izobraževalni center »LESNE« v Slovenjem Gradcu.

Miha Pušnik

PODELJENA PRIZNANJA

Že v letu 1974 ob Tednu gozdov je bil podan predlog za podeljevanje priznanj najboljšim gozdnim posestnikom za dobro gospodarjenje z gozdovi in uspešno sodelovanje v samoupravnih organih. Društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva Slov. Gradec je ta predlog v letu 1975 nadalje obdelalo ter izdalo okvirna navodila vsem TOZD gozdarstva za izbiro gozdnih posestnikov, ki jim prvenstveno pripada priznanje. Vsi gozdarji pa tudi ves kolektiv LESNE, Slovenj Gradec, se moramo zavedati, da je (75 %) vseh gozdov Koroškega gozdnogospodarskega območja v lasti gozdnih posestnikov in da mora biti skupni interes nas vseh čim boljše gospodarjenje z gozdovi in trajnost donosov v obeh sektorjih lastništva. Moralna spodbuda za doseganje teh interesov v čim širšem krogu pa tudi priznanje za že dosežene rezultate v NS pa so vsekakor javno podeljena priznanja.

Na 7. seji delavskega sveta in sveta kmetov lastnikov gozdov LESNE, Slovenj Gradec, je gl. direktor dipl. inž. Janez Gornjec slovesno podelil priznanja za dobro gospodarjenje in sodelovanje šestim gozdnim posestnikom, in sicer:

TOZD Gozdarstvo Mislinja — Adam Ošlak — Paka

TOZD Gozdarstvo Slov. Gradec — Ignac Brložnik-Šuler — Sele

TOZD Gozdarstvo Dravograd — Ivan Plimon-Salčnik — Goriški vrh

TOZD Gozdarstvo Ravne — Ivan Kralj-Ladr — Leše

TOZD Gozdarstvo Črna — Ivan Dlopst-Knez — Bistra

TOZD Gozdarstvo Radlje — Franc Gašper, st. — Radlje

Utemeljitev za podeljena priznanja so podale področne TOZD gozdarstva.

Ob koncu želim le to, da vseh 6 kmetov dobi na področju LESNE, Slovenj Gradec, veliko posnemalcev in da postane podeljevanje priznanj vsakoletna tradicionalna slovesnost v podjetju.

Vida Vrhnjak

Poslavlja se gozdar!

*Kot, da odhajam daleč stran od sonca,
kot da potujem v dalj brez konca,
tako težko od TEBE se poslavljam GOZD.*

*Vse si dal mi, kar v življenju sem iskal,
vse kar sem si želel.
Srečo, razvedrilo, mir in delo,
vedno znova si me ves prevzel.*

*Prelep si v prebujajoči se pomladi,
prijeten poleti, ko v tvoji sem počival hladi.
V jeseni preprogo stkal si iz pisanega listja,
ves bel pozimi v soncu si blestel,
kje človek lepše bi živel.*

*Skrbno čuval si sadike,
ki sem jih posadil,
da mladim bi gozdarjem
gozd še lepši zapustil.*

*Pobožal rad bi smreko, jelko,
pobožal grčavi bi bor in trhli stari stor,
na njem posedal sem rad, ko truden mi je bil korak.*

*Pogled naj moj objame
vso mi še enkrat planino,
na skrivaj pa solzo si obrišem,
ko zapuščam TE in vračam se v dolino.*

V. GERL

ORGANIZIRANOST MLADINE V NAŠI OZD

Gozdarji iz Kladnja in delavci v njihovi industriji za predelavo lesa so bili junija letos dva dni naši gostje. Ker jih je zanimalo pravzaprav vso naše delo v gozdu od gojenja gozdov, pridobivanja lesa, gradnje cest in drevesničarstvo, smo jim pripravili na njihovo željo dokaj obširen program. Ogledali so si tudi naše centralno skladišče, žago v Otiškem vrhu ter tovarno ivernih plošč. Svoj obisk so zaključili v Črni na Ježevem, kjer jim je Aleš Mrdavšič iz Črne povedal nekaj iz narodno-osvobodilne borbe v naših koroških hribih.

Andrej Šertel

V gozdovih postojnskega gozdnega gospodarstva so si junija letos ogledali naši člani DIT njihov način gospodarjenja z gozdovi in njihovo organizacijo dela. Vmes so si ogledali še tovarno furnirja v Pivki ter mehanizirano centralno skladišče. Zaradi mnogo večjega prostora, kot ga imamo pri nas, ne poznajo na skladišču takšnih zagat, kot se pojavljajo pri nas. Postrojenje je pri njih prav tako izdelal in postavil strojni obrat rudnika Mežica. Zadnji dan so z Mašuna stopili še na vrh Snežnika, na katerem so mnogi bili prvokrat. Od tam je naš posnetek.

Andrej Šertel

Na pobudo akcijskega odbora za organiziranost mladine v naši OZD je bila 14. februarja 1975 l. razširjena seja akcijskega odbora. Tej seji so prisostvovali predstavniki mladine iz posameznih TOZD ter sekretar sveta ZK tov. Šumečnik, sekretar OOKK tov. Francika Jurjec ter predsednik OO sindikata tov. Sekirnik.

Smernice za bodoče delo nam je podal tov. Stefan Dravinski. Poudaril je: »Za nadaljnji razvoj samoupravnih socialističnih odnosov in za uresničevanje novih ustavnih sprememb v praksi je izrednega pomena organizacija delovnih ljudi znotraj TOZD in znotraj DPO, torej tudi v OO ZSM. Dokazati moramo, da smo mladi na sedanji stopnji razvoja samoupravnih odnosov toliko usposobljeni, da se lahko enakopravno vključujemo v vse tokove družbenega življenja. Od nas mladih bo odvisno, kakšno bo jutri delovanje sindikatov, SZDL, ZK, saj bomo mi tisti, ki bomo morali dosledno speljati ustavne spremembe v prakso, zato je zelo pomembno, koliko smo danes vključeni v te tokove dela in življenja. Da je v našem podjetju mladina tako slabo organizirana, smo si nekaj krivi sami, da nismo prej dali pobude za organiziranost, nekaj krivde pa lahko pripišemo ostalim DPO, ki delujejo v našem podjetju. Želel bi vam nakazati nekatera področja dela in akcij, katerim bomo morali že na samem začetku posvetiti vso pozornost. Pri naših nadaljnjih političnih akcijah bomo morali posvetiti več pozornosti pravilni razdelitvi sredstev v TOZD ter ugotavljanju in delitvi dohodka, opredelitvi delegatskega sistema ter solidarnosti, na katero zelo radi vsi skupaj pozabljamo. Samoupravna delavska kontrola je nova institucija samoupravljanja, ki ima izredno pomembno mesto v nadaljnjem razvoju samoupravnih socialnih odnosov kot instrument delavcev in njihove kontrole nad rezultati dela. V OO ZSM se moramo boriti, da se v naših TOZD čimprej delavska kontrola in njihova vsebina postavi na temelje enotnih idejno političnih izhodišč CK ZKS in RSZSS ter da delavske kontrole ne bomo imeli samo na papirjih, ampak da bodo začele delati. Mislim, da je v naših TOZD premalo idejno političnega

(Nadaljevanje na 12. strani)

(Nadaljevanje z 11. strani)

usposabljanja delavcev, seminarjev, na katerih naj bi govorili o novih ustavnih spremembah, o vlogi TOZD, samoupravnih interesnih skupnostih KS, družbenem dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju. Moramo se zavzemati, da se bodo te oblike izobraževanja v naših TOZD čimprej uresničile in na tak način bomo delavce konkretno seznanjali z različnimi rešitvami določenih problemov. Mi mladi se moramo zavzemati, da se omogoči izobraževanje delavcev ob delu, saj vemo, da so minili časi, ko je nekdo končal s kakšno šolo in ni mu bilo treba dodatnega izobraževanja. Ena zelo važnih nalog je, da posvečamo več pozornosti solidarnosti med našimi TOZD. Vemo, da posamezne TOZD poslujejo z izgubo, druge pa pozitivno, zato večkrat delavci tistih TOZD, kjer poslujejo pozitivno, pozabljajo na dolžnost, ki jo imajo do tistih TOZD, ki poslujejo z izgubo, in še vedno imamo premalo razvit čut solidarnosti, dostikrat slišimo, zakaj bom pa delal za druge, ko gre za kakšen drugi TOZD ali pa manj razvito področje. Mi mladi moramo preseči take miselnosti in se bolj kot kadarkoli zavedati, da bomo le s solidarnostjo dosegli enakopravni položaj vseh nas. V naših OO ZSM se moramo zavzemati, da se bodo izoblikovala trdna merila za delitev dohodka, da bo ta delitev pravična, da bodo obstajale razlike le na podlagi dela. Ugotavljamo, da so ta merila ključna v nekaterih TOZD in med TOZD. S kulturnim udejstvovanjem ne moremo biti zadovoljni v TOZD, redkokdaj organiziramo kakšno kulturno prireditev ob praznikih. Morali bomo posvečati več pozornosti kulturnemu življenju v TOZD ter omogočiti razvijanje amaterskega kulturnega udejstvovanja od uprizoritev raznih iger, recitacij, pevskih zborov in mladi moramo postati gonilna sila razvoja kulturnega udejstvovanja delavcev. V TOZD moramo biti posebno pozorni pri izvajanju kadrovske politike za vodilna in vodstvena delovna mesta. Ne moremo se strinjati več, da v TOZD skoraj celotna struktura vodstva na čelu z direktorjem nima ustrezne izobrazbe in niso člani ZK, zato smo v DPO največkrat nemočni pri razreševanju raznih konfliktov. Nenehno se usposabljammo za samoupravljaljsko funkcijo in sprejemamo takšne programe, ki bodo akcijski in mobilizacijski predvsem pa odnos interesov mladih. Naše delo bo uspešno takrat, če bomo programe, ki jih sprejemamo, uresničili in dosegli.

Na osnovi tega poročila se je razvila razprava, v kateri so mladi spregovorili o težavah, s katerimi se srečujejo pri delu. Iz tega je bilo razvidno, da se povsod pojavljajo enaki problemi v zvezi z organiziranostjo mladine.

Bojana Raško

Letošnji gozdni požar v okolici Črne in Žerjava je v desetih dneh pogoltnil stotrideset hektarjev varovalnih in gospodarskih gozdov. Pričel se je 25. aprila popoldne in končal 4. maja, ko je poslednja žarišča v Mučevem skalovju pogasilo letalo poljoprivredne aviacije iz Beograda. V desetih naletih je znosilo na pogorišče deset tisoč litrov vode. Škode zaradi letošnjega gozdnega požara je okrog 1.500.000 din. Vzrok: igra z ognjem dveh otrok. Zaradi požara se je posušilo dva tisoč kubikov lesa iglavcev, ki jih delavci ravskega gozdarstva izdelujejo v izredno neugodnih razmerah. Mnoga sečišča so strma, med ožganimi debli je mnogo pepela in prahu pa tudi vroče je na pogorišču mnogo bolj kot v sečiščih zdravega gospodarskega gozda. (Na sliki: letalo med gašenjem gozdnega požara v Mučevih pečeh pri Žerjavu.)

Tekst: Andrej Sertel
Foto: Alojz Repanšek

Posledica spolzke ceste pri zaviranju — Foto: A. Klemenšek

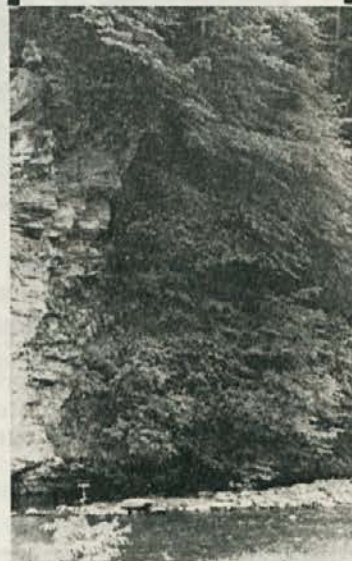

Nesreča na gozdni cesti nad Prevaljami se je končala brez telesnih poškodb — Foto: A. Klemenšek

SMRTNA NESREČA

Nesreča se je pripetila pri sečnji bukovih drv v revirju Pernice na knapovi skali 20. maja 1975. Franc Petučnik je kupil les na panju pri TOZD Gozdarstvo Radlje, namenjen za drva. Pri sečnji mu je pomagal Ernest Dornik s svojo motorno žago. Pri delu ju je presenetil bukov hloď ter oba potegnili prek skale 50 metrov v globino. Ernest Dornik se je smrtno ponesrečil, Franc Petučnik pa se je težje poškodoval. Ernest Dornik je bil zaposlen v TOZD Tovarne Gorenje Muta.

Alojz Klemenšek, dipl. inž.

Občni zbor društva inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva Slovenj Gradec

PO TRILETNI MANDATNI DOBI JE IMELO DRUŠTVO SVOJ OBČNI ZBOR, IN SICER V PETEK DNE 21. MARCA V TOVARNI OKEN V PODVELKI.

V svojem poročilu o delu društva je dosedanji predsednik inž. Baškovič poudaril, »da je najbrž iluzorno pričakovati, da bo vsako društvo visoko aktivno v vseh zahtevah, ker pač delujemo v različnih razmerah in imamo tudi različne možnosti.« V preteklem obdobju je društvo oziroma njegovi člani največ sodelovali pri pripravi na združitev GG in LIP v novo podjetje, pri snovanju nove organizacije združenega podjetja in pri utrjevanju samoupravnih odnosov v okviru TOZD v skladu z novo ustavo. Zaradi omenjene aktivnosti — vsak na svojem delovnem mestu — in zaradi finančnih težav je bila društvena aktivnost, predvsem njegovega upravnega odbora, usmerjena na vsakoletne vsestranske manifestacije v okviru Tedna gozdov. Gozdarski krožki na osnovnih šolah, mladinska pogozdovanja, razpisi

za najboljše spise na temo varstvo gozdov, bogate priloge ob tednu gozdov v Viharniku itd. so upravičeno dosegli pohvalo Zveze inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva SR Slovenije.

V društveno aktivnost sigurno spada tudi sodelovanje na plenarnih zveze, ki so obravnavali zelo perečo problematiko, in sicer: perspektivni razvoj gozdarstva in lesarstva SRS, teden gozdov, les v gradbeništvu, kaj nas razdvaja, kaj nas zavezuje, odkazovanje v privatnem sektorju: da ali ne? itd.

Posvetovanja in plenumi so bili namenjeni predvsem predstavnikom oziroma delegatom društva in pa upravnemu odboru. Vsemu članstvu pa je bilo namenjeno predavanje inž. Sonje Marolt o Avstraliji, ogled Rudnika Mežica in topilnice svinca v Žerjavu s predavanjem inž. Šolarja o var-

stvu okolja in nazadnje ogled tovarne oken v Podvelki. O udeležbi raje ne bi govoril, saj je zaradi istega vzroka odpadla ekskurzija za mednarodni sejem gozdarstva in predelave lesa v Münchenu v letu 1974.

V novi upravni odbor DIT so bili izvoljeni naslednji člani: Vida Vrhnjak, Drago Zagorc, Ludvik Kotnik, Pavlina Areh, Jože Filej, Tone Levč, Tone Potočnik, Marjan Baškovič, Tone Pridigar. Predsednik društva je Drago Zagorc. Na pobudo občnega zbora so bili imenovani še poverjeniki društva za posamezna področja, in sicer: Mitja Jandl, Janez Pirnat, Pavla Šisernik, Franjo Krpač, Zmagoslav Pariš, Tone Pridigar, Ludvik Kotnik, Franjo Kreber.

Upravni odbor DIT je izdelal naslednji program dela za leto 1975:

1. Organizacija dvodnevne ekskurzije v Postojno.

2. Sodelovanje na proslavi 100-letnice društva v Postojni.

3. Ekskurzija v Makedonijo konec leta 1975.

4. Organizacija »Tedna gozdov« v maju 1975 (mladinska pogozdovanja, izdaja posebne priloge »Viharnika«, nagradni razpis za osnovne in srednje šole, podelitev priznanj najboljšim gozdnim posestnikom).

5. Izobraževalno delo in predavanja na temo:

— Cilji razvoja podjetja in osnove za srednjeročni plan,

— Ekologija,

— Turizem in odnos gozdne in travnate površine,

— Moderno snemanje normativov v proizvodnji.

6. Sodelovanje pri glasilu »Viharnik«.

Za izvedbo postavljenega programa pa je potrebno sodelovanje članstva, za kar se upravni odbor DIT iskreno priporoča.

Vida Vrhnjak, inž. gozd.

Športne igre „LESNE“ 75

Naše športne igre, v katere se vključujejo z redkimi izjemami skoraj vse TOZD, postajajo vse bolj množične in kvalitetne. Izbor tekmovalnih panog je tako pester, da se z malo dobre volje lahko vključujejo v tekmovanja vsi, katerim predstavlja športna rekreacija vsaj delno izkoriščanje prostega časa. Z udeležbo moških ekip smo lahko zadovoljni. Od 20 TOZD se je do sedaj udeležilo tekmovanja kar 17 TOZD. Upamo pa, da se bodo še pred zaključkom letošnjih športnih iger pojavili na startu tudi žaga Mušenik, žaga Vuhred in centralno lesno skladišče, katere na dosedanjih tekmovanjih pogrešamo.

Zadovoljni pa ne moremo biti s športno aktivnostjo naših sodelavk.

Organizirali smo tekmovanja v ženskih disciplinah, vendar je bil odziv zelo slab. Tu lahko pohvalimo le predstavnice skupnih služb, katere so se redno odzvale na razpisana tekmovanja. Ob dejstvu, da je v naši delovni organizaciji zaposlenih 621 žena, bodo morale tako mladinske organizacije in sindikati po TOZD posvetiti več skrbi tudi za rekreativno in športno vzgojo svojih članic.

Pregled tekmovanj in doseženih rezultatov za mesec april in maj

Kegljanje

Slovenj Gradec, 19. 4. 1975
Na kegljišču v Slovenj Gradcu se je zbralo 19 ekip, ki so zastopale 14 TOZD. Od tega so bile tri ženske, 14 moških in dve izven konkurence. Skupno je nastopilo 94 tekmovalcev in tekmovalk. Vsekakor udeležba, ki nam bi jo lahko zavidali večji kolektivi. Tekmovanje se je odvijalo v športno napetem ozračju. Odločilni je bil ma in TOZD Transport in servisi, katerega je Nova oprema odločila v svojo korist in za 2 »lesa« premagala TOZD Transport in servisi. V ženski konkurenci je z veliko prednostjo zmagala ekipa TOZD TP Pameče.

Med posamezniki je pri moških zmagal Jože Lorbek, TOZD Nova oprema, z 223 podrtimi keglji, pri ženskah pa Nada Mlačnik, TOZD TP Pameče, s 191 podrtimi keglji.

Rezultati — ekipno

ŽENSKE

TOZD	Rezultat
1. TP Pameče	453
2. PP Prevalje	352
3. TIP Otiški vrh	323

MOŠKI

TOZD	Rezultat
1. Nova oprema	793
2. Transport in servisi	791

3. Gozdarstvo Črna	763
4. TIP Otiški vrh	718
5. Gradnje in turizem	716
6. Gozdarstvo Mislinja	710
7. TP Pameče	692
8. Gozdarstvo Ravne	688
9. Gozdarstvo Sl. Gr.	687
10. Gozdarstvo Radlje	684
11. Skupne službe	679
12. TP Prevalje	643
13. TO Podvelka	622
14. Žaga Mislinja (4—1)	484

Rezultati posamezno

MOŠKI

1. Jože Lorbek — TOZD Nova oprema 223, 2. Drago Založnik — TOZD Transport in servisi 213, 3. Edvard Kopmajer — TOZD Gozdarstvo Ravne 205, 4. Jože Preninger — TOZD Gozdarstvo Mislinja 205, 5. Ivan Ledinek — TOZD Nova oprema 205, 7. Jože Kotnik — TOZD Gozdarstvo Slov. Gradec 203, 8. Ivan Adamič — TOZD Gozdarstvo Črna 198, 9. Stan-ko Velcel — TOZD Transport in servisi 196, 10. Slavko Hodnik — TOZD Transport in servisi 196.

ŽENSKE

1. Nada Mlačnik — TOZD TP Pameče 191, 2. Irena Knez — TOZD TP Pameče 142, 3. Katarina Dobrina — TOZD TP Pameče 131.

Tekmovanje je v zadovoljstvo vseh organizirala TOZD Transport in servisi v sodelovanju s KK Slovenj Gradec.

ODBOJKA

Mežica, 10. 5. 1975

V organizaciji TOZD Gozdarstvo Črna in tehnični izvedbi »Partizana« iz Mežice so se med seboj pomerile odbojkar-ske ekipe 9 TOZD. Na tekmovanju, ki je bilo istočasno namenjeno za izbirno tekmovanje za sestavo naše ekipe za »LESARIADO 75«, je sodelovala tudi ena ženska ekipa. Vsega je nastopilo 80 tekmovalcev.

Ekipna uvrstitve

TOZD

1. Skupne službe
2. Transport in servisi
3. Gozdarstvo Črna
4. TIP Otiški vrh
5. Gradnje in turizem
6. Nova oprema
7. Gozdarstvo Slov. Gradec
8. TP Pameče
9. TP Prevalje

ŠAH

Mala Kopa, 16. 5. 1975

Ceprav šah s hribi nima kaj dosti opraviti, smo se vseeno odločili, da šahisti opravijo (Nadaljevanje na 14. strani)

Uspešen udarec ob mreži —
— Foto: A. Klemenšek

(Nadaljevanje s 13. strani)
svoje dvoboje v samopostrežni restavraciji na Mali Kopi. Prostorska stiska je bila s tem rešena pa še »prepirali« smo se pod lašno streho. Organizacija je zadovoljivo speljala TOZD Nova oprema, vendar bi mu bila pomoč šahovskega kluba — sodniki — dobrodošla. To si velja zapomniti za drugo leto.

Nastopilo je 75 šahistov iz 11 TOZD. Ogorčen boj za prvo mesto med TOZD Nova oprema in Skupnimi službami je zopet odločila v svojo korist z 1 točko prednosti Nova oprema. Med posamezniki je bil najboljši Rudi Mori, inž., TIP Otiški vrh, ki je vseh 10 dvobojev odločil v svojo korist.

Rezultati

TOZD	Točke
1. Nova oprema	33
2. Skupne službe	32
3. Gradnje in turizem	26,5
4. TIP Otiški vrh	26
5. Gozdarstvo Črna	22
6. TP Radlje	19,5
7. Žaga Otiški vrh	17
8. Žaga Mislinja	14,5
9. Gozdarstvo Ravne	13,5
10. Transport in servisi	11
11. Gozdarstvo Sl. Gradec	7

Rezultati ekipnega tekmovalstva po štirih tekmovalnih disciplinah.

Tekmovanje za ekipno prvenstvo »LESNE« se je že prevesilo v drugo polovico. Do sedaj smo tekmovali v štirih disciplinah. Skupno je nastopilo 330 tekmovalcev, kar predstavlja ca. 15% vseh zaposlenih. Stevilke so spodbudne in naj bodo kažipot vsem tistim, ki v naših TOZD skrbijo za šport in rekreacijo sodelavcev.

Dopusti

Sezona dopustov je bila pred durmi in verjetno je vsak član kolektiva sprejel

razpis in navodila za letovanje v sezoni 1975. Tu so bili naštetni vsi kraji letova-

nja in pogoji. Ljudje so pričeli izbirati kraj letovanja, ozirali so se na oddaljenost kraja letovanja, na čas, ko lahko letujejo, saj so tu še kolektivni dopusti in dopusti družinskih članov, na urejenost plaže, z ozirom na starostno strukturo družine in nazadnje na najpomembnejše, na razpoložljiva finančna sredstva. Tu se je največkrat zataknilo.

Cene v naših domovih so ekonomske. Približujejo se cenam hotelskih uslug nižjih kategorij, odnosno srednjih, kolikor je struktura družine taka, da sta otroka v starosti nad 10 let, ki plačata polno ceno in žena, ki je zaposlena drugje. Če pomisliš na letovanje v Puli, se zanj ob takih cenah težko odločiš, ne zato, ker si prezahteven, temveč zato, ker prostori bivanja že dolgo ne ustrezajo sodobnim pogojem. To so le razmišljanja, ki podkrepljujejo naval v počitniški dom v Filip Jakovu in v camp prikolice. Če ob sodobnih prostorih bivanja v Filip Jakovu pomislimo še na dobro urejeno otroško igrišče, nam postane še vse bolj jasno.

In camp prikolice? Po navdušenju prvih letovalcev v camp prikolicah v lanskem sezoni se je letos za ta način letovanja odločilo še mnogo več interesentov, tako da ni bilo za vse razpoložljivih tovrstnih kapacitet. In zakaj? Camp prikolica nudi vso udobnost tudi zahtevnejšemu dopustniku. Če si pri-

Vrstni red po štirih disciplinah

TOZD	Točk		
1. Nova oprema	66	9. TP Prevalje	22
2. Gozdarstvo Črna	63	10. Gozdarstvo Ravne	18
3. Skupne službe	63	11. Gozdarstvo Mislinja	18
4. TIP Otiški vrh	53	12. Gozdarstvo Radlje	16
5. Transport in servisi	52	13. TO Podvelka	14
6. Gradnje in turizem	51	14. Žaga Mislinja	13
7. TP Pameče	30	15. TP Radlje	10
8. Gozdarstvo Sl. Gradec	28	16. Žaga Otiški vrh	9
		16. Gozdarstvo Dravograd	9

Janez Kozelj,
dipl. inž. gozd.

Napeto pričakovanje — Foto: A. Klemenšek

Ekipa skupnih služb

Razposajenost ob morju — Foto: A. Sertel

pravljajš hrano sam, je prihranek do 50 %. Vse to pa daje slutiti, da bo v prihodnjih letih povpraševanje za letovanje v camp prikolicah še večje. Ali jih pa znamo tudi vzdrževati? Bojim se, da smo pri tem preveč površni.

V podjetju se je primerilo, da je prišel letos ponovno v isto camp prikolico, ki je »otvarjala« drugo letno sezono, član kolektiva in jo našel v precej slabšem stanju, kot je bila lani. Tako vidnih sprememb v eni sezoni ne bi smelo biti. O tem bi morali odgovorni razmisliti.

Pod Kordeževo glavo v Topli — Foto: A. Sertel

Lesariada '75

Ljubljana, praznično okrašen športni park Kodeljevo, prizorišče šestih športnih iger delavcev lesne industrije in gozdarstva, je pripravljen. Iz vseh krajev Slovenije, kjer lesarstvo nekaj pomeni, se zbirajo tekmovalci. Leta in spol nista važna. Program športnih iger je tak, da lahko vsakdo sodeluje. 1800 tekmovalcev iz 53 delovnih organizacij to potrjuje. V tej pisani množici je tudi 60 tekmovalcev in tekmovalk v vijoličastih majicah z napisom na hrbtu »LESNA«, SLOVENJ GRADEC.

Naše zastopstvo je močno, saj LESARIADA ni več samo športna manifestacija, ampak postaja vse bolj tudi uveljav-

ljanje delovnih organizacij v organizacijskem in reklamnem smislu. To dokazuje prizadevanje vseh, da tudi navzven manifestirajo svojo pripadnost.

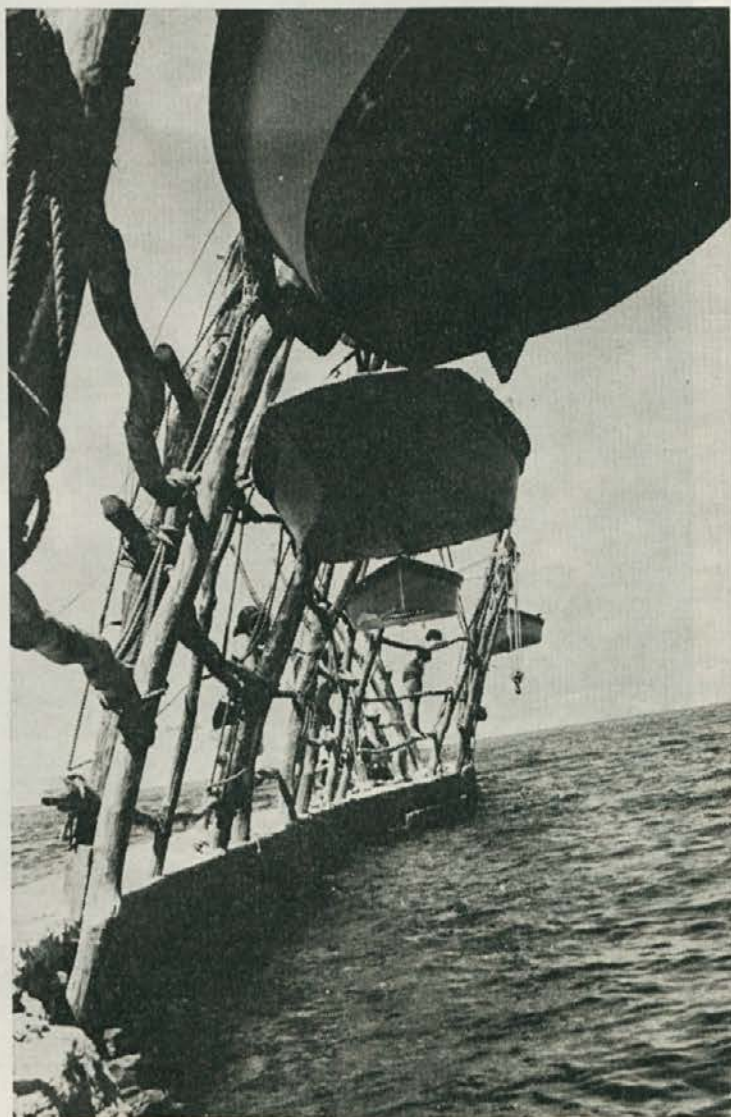
Organizator VI. LESARIADE je bil republiški odbor sindikata lesne industrije in gozdarstva, pokrovitelj je bila SOZD UNILES Ljubljana, tehnično pa je izvedlo tekmovanje športno društvo Slovan.

Veliko število nastopajočih je organizatorju onemogočilo izvedbo tekmovanja v enem dnevu, zato je bil del tekmovanja že v petek. Uraden začetek je bil v soboto s slavnostno otvoritvijo in krajšim kulturnim sporedom. Šesto lesariado je odprl predsednik

delavskega sveta SOZD Uniles tov. Horst Hafner.

Ob 9. uri so se na številnih lepo urejenih igriščih začela tekmovanja. Želja vseh je bila čim boljša uvrstitev, zato borbenih srečanj in napetih tekmovanj ni manjkalo.

Tudi naše želje so bile velike, vendar realnih možnosti za osvojitve najvišjih mest letos še nismo imeli. Petkova predtekmovanja odbojkarjev in nogometašev so nas pa vseeno navdajale z znatnim optimizmom. Največ upov smo polagali na odbojkarje. Niso nas razočarali — osvojili so zlato odličje, premagali vse nasprotnike gladko z 2:0. Predstavili (Nadaljevanje na 16. strani)

Pomol — Foto: A. Sertel

Dolgolas mladenič s frizuro a la Beatles sede v brivnici v naslanjač in pokroviteljsko nagovoril brivca:
— Ali se nisem zadnjikrat tudi pri vas strigel?
— Komajda, mladi mož, naš lokal obstaja šele dve leti.

— Artur, peti moram »Zakaj te imam rada«.
— Če me imaš res rada, prosim, ne poj.

Uradnika se pogovarjata:
»Utrujen si videti, kaj ti je?«
»No, jaz — ne, saj mi tako ali tako ne boš verjel.«
»Seveda bom verjel.«
»Ne boš verjel. Sploh ne.«
»Pa bom, kar povej.«
»No, torej danes sem preveč delal.«
»To ti pa res ne verjamem.«

»Ja, Katica, kaj pa počenjaš?«
»Možu predstavljam gumbe na spodnjih hlačah, da bo mislil, da je shujšal in mi bo dal več denarja za gospodinjstvo.«

»Zapomni si dobro, hočem, da si doma pred deseto uro.«
»Toda, mama, saj vendar nisem več otrok!«
»Prav zato hočem, da si doma pred deseto uro.«

»Mamica ali angelčki res letijo?« vpraša Petček. — »Da, dragec, res!« — »Ali potem tudi naša kuharica leti, ko ji atek pravi »angelček?« — »Seveda, srček, že jutri bo letela!«

»Saj je vaša žena zdravnica! Zakaj pa nočete svojega želodčnega katarja pri njej zdraviti!« — »Gospod doktor, to je predrago! Enkrat samkrat sem to storil pa mi je takoj napisala enomesečno zdravljenje v zdravilišču in še sama je šla z mano.«

(Nadaljevanje s 15. strani)

so se kot izredno homogena ekipa, katere dirigent je bil Vlado Oder, prav gotovo najboljši mož turnirja.

Nogometaši so začeli odlično. V predtekmovalju in osmini finala so odigrali tri tekme ter jih odločili v svojo korist s skupnim rezultatom 18:2. V nadaljevanju jim žreb ni bil naklonjen; srečali so se z lanskim in tudi letošnjim zmagovalcem GLIN iz Nazarja. Tekmo so izgubili s 4:1. V končni uvrstitvi so od 39 ekip zasedli dobro sedmo mesto, skupni ekipi pa prinesli 33 točk, kar je bil v točkah naš najvišji rezultat.

V kegljanju smo bili med 46 moškimi ekipami 16. V primerjavi z lanskim letom smo se pomaknili za 7 mest više, vsekakor izpodbudno tudi za naprej.

Šahisti so bili peti. Z rezultatom glede na lansko uvrstitev ne moremo biti zadovoljni. Rezultatu je delno botrovalo tudi nesoglasje v ekipi, kar si v bodoče ne moremo več dovoliti.

Nastopili smo tudi s kompletno žensko ekipo. Tekmovale so v štirih disciplinah in dosegle solidne uvrstitve. V odbojki so osvojile 5. mesto, imele so pa smolo, da jih je žreb določil v najstabilnejšo in najmočnejšo predtekmovalno skupino. Keglavke so bile od 27 ekip 21. V šahu pa 7. od sedmih nastopajočih ekip. Strelke so bile od 21 udeleženi ekip 8. Izkazali sta se Irena Knez in Bojana Raško, ki sta med 63 strelkami imeli prvi in peti najboljši rezultat. Prav gotovo imamo v prihodnje v ženski konkurenci pri streljanju največ možnosti za doseganje najboljših rezultatov.

Skupni zmagovalec je postal »MEBLO«, Nova Gorica. Naši tekmovalci so zasedli dobro 6. mesto. Pred nami so se uvrstili: Brest Cerknica — lanski zmagovalec, ELAN Begunje, Marles Maribor in Stol Kamnik.

Z našo uvrstitvijo na šesto mesto smo zadovoljni (lani smo bili 14.). Prav gotovo pa še nismo rekli zadnje besede, vendar bomo morali priprave vzeti še resneje, saj je letošnja uvrstitev tudi plod občutno boljših priprav.

Po zaključni svečanosti smo se poslovili in rekli smo si »NA SVIDENJE« na VII. letariadi in mislili smo resno.

Janez Kozelj, inž.

UŽITNI SMRČEK (MAVRAH)
MORCHELLA ESCULENTA L.

Viharnik izdaja LESNA, Slovenj Gradec, Gozdarstvo in lesna Industrija. Naklada 2800 izvodov. Komisija za urejanje internega časopisa: Marijan Baškovič, inž.,

Anica Klavž, Andrej Sertel, dipl. inž. gozd., Ivan Struel, Saša Pirkmaier, dipl. inž. gozd., Gerta Jernej in Jurij Sumečnik, odgovorni urednik. Tehnični urednik Bruno

Znideršič. Objavljenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk in klišeji: CGP Mariborski tisk, TOZD Tiskarna, 62000 Maribor, Tržaška cesta 14.